

MOŽNOST USPEHA SLOVENSKIH GLASBENIKOV

SOCIOLOGIJA
raziskovalna naloga

Avtorici: Lili Sofija Mauko, 9. razred
Iza Mušič, 9. razred

Mentor: Rok Godec

MAREC, 2022
OSNOVNA ŠOLA KAŠELJ

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	1
UVOD	2
RAZVOJ GLASBE GLASBA V 1. POLOVICI 20. STOLETJA	4
SLOVENSKA GLASBA V 1. POLOVICI 20. STOLETJA	4
GLASBA V 2. POLOVICI 20. STOLETJA	5
SLOVENSKA GLASBA V 2. POLOVICI 20. STOLETJA	6
ROCK GLASBA	6
JAZZ GLASBA	7
POP GLASBA	9
NARODNOZABAVNA GLASBA	9
VZPON BENDOV	10
SIDDHARTA	10
JOKER OUT	12
ANALIZA ANKETE ZA UČENCE	14
ANALIZA ANKETE ZA GLASBENIKE	33
ZAKLJUČEK	46
VIRI IN LITERATURA	48

KAZALO SLIK

Slika 1 : Rock v Sloveniji	7
Slika 2: Jazz	8
Slika 3: Siddharta.....	11
Slika 4: Joker out	12
Slika 5: Zakaj si včasih poslušal več slovenske glasbe – drugi odgovori	23
Slika 6: Drugi odgovori	34
Slika 7: Nastopanje v živo – drugi odgovori	43

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Poimenuj glasbenika/co na fotografiji.	29
Preglednica 2: Poimenuj glasbeno skupino na fotografiji.	29

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Razdelitev anketiranih glede na spol.	14
Graf 2: Prikaz starosti anketirancev.	14
Graf 3: Zvrsti glasbe, ki jih poslušajo mladi.....	15
Graf 4: Zvrsti glasbe, ki jih poslušajo mladi.....	15
Graf 5: Ali meniš, da ima slovenska glasba veliko prepoznavnost?	16
Graf 6: Razlogi za (ne)prepoznavnost slovenske glasbe	17
Graf 7: Ali meniš, da imajo slovenski glasbeniki enake možnosti za uspeh kot tuji?	17
Graf 8: Razlogi za (ne)uspeh slovenskih glasbenikov	18
Graf 9: V kateri državi glasbeniki najlažje uspejo?	19
Graf 10: Ali se ti zdi slovenski trg premajhen za uspeh glasbenikov/glasbenih skupin?	19
Graf 11: Majhen trg - vzroki za težji uspeh glasbenikov	20
Graf 12: Ali čutiš odpor do slovenske glasbe?	20
Graf 13: Vzroki za odpor do slovenske glasbe.....	20
Graf 14: Kaj po tvojem mnenju manjka ali bi izboljšalo slovensko glasbeno sceno?	21
Graf 15: Ali poslušaš slovensko glasbo?	21
Graf 16: Ali poslušaš glasbo slovenskih avtorjev?	22
Graf 17: Ali si v mlajših letih poslušal več slovenske glasbe?	23
Graf 18: Zakaj si včasih poslušal več slovenske glasbe?.....	23
Graf 19: Zakaj danes ne poslušaš več toliko slovenke glasbe?	24
Graf 20: Kaj poslušajo tvoji starši?.....	24
Graf 21: Ali se je glasbeni okus tvojih staršev spremenil?	25
Graf 22: Katere glasbo so poslušali tvoji starši, ko so bili tvojih let?	25
Graf 23: Katere narodnosti so tvoji starši?	26
Graf 24: Katerega leta so se rodili tvoji starši?	27
Graf 25: Preko katere naprave poslušaš glasbo?	27
Graf 26: Preko katere naprave so poslušali glasbo tvoji starši?	28
Graf 27: Ali poslušaš narodno zabavno glasbo.....	30
Graf 28: Kako pogosto poslušaš narodno zabavno glasbo?	30
Graf 29: Ali obiskuješ veselice?	31
Graf 30: Navedi nekaj slovenskih narodno zabavnih glasbenikov/ansamblov.....	31
Graf 31: V kateri glasbeni zvrsti se ti zdi lažje uspeti?	32
Graf 32: Kako s svojo glasbo dostopate do poslušalcev?	33
Graf 33: Ali je Covid vplival na vaše glasbeno ustvarjanje?	35
Graf 34: Vpliv corona virusa na ustvarjanje glasbenikov.....	35
Graf 35: Ali vam slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv?	36
Graf 36: Zakaj vam slovenski trg predstavlja premajhen izziv?	36
Graf 37: Ali imate željo po preboju na svetovni/mednarodni trg?	37
Graf 38: Zakaj si (ne) želite na mednarodni trg?	37

Graf 39: Ali menite, da vam država dovolj pomaga (finančno, pri promociji ipd.)?	38
Graf 40: Kakšen pomen imajo za vas radijske postaje?.....	39
Graf 41: Ali menite, da se po radijih vrti preveč tuje in premalo slovenske glasbe?	39
Graf 42: Kakšen pomen imajo za vas družbena omrežja?.....	40
Graf 43: Ali ste imeli kakršno koli pomoč pri prvih korakih na glasbeni poti?.....	40
Graf 44: Kdo skrbi za vaš promocijo?	41
Graf 45: Ali si želite več slovenskih ali tujih poslušalcev?	41
Graf 46: Ali ste imeli v času kovida kakšen spletni koncert?	42
Graf 47: Ali ste obiskali kakšen spletni koncert v času kovida?.....	42
Graf 48: Kaj vam pomeni več?	43
Graf 49: Možnost preživetja samo z organizacijo koncertov/prodajo albumov?	44
Graf 50: Načrtovanje glasbenega uspeha.....	44
Graf 51: Vpliv staršev na glasbeno ustvarjanje	45

Zahvale

Zahvaljujeva se staršem za podporo in pomoč. Hvaležni sva mentorju Roku Godcu za potrpežljivost in precej ur, ki jih je namenil nama v svojem prostem času. Zahvala gre tudi lektorici ge. Nini Korošec. Na koncu pa se zahvaljujeva tudi vsem učencem, sošolcem, glasbenikom in glasbenim skupinam, ki so izpolnili najino anketo ter tako omogočili izdelavo raziskovalne naloge.

KLJUČNE BESEDE: glasba, slovenska glasba, popularna glasba, narodnozabavna glasba, mladostniki

POVZETEK

V raziskovalni nalogi je raziskano, kakšne so možnosti za uspeh slovenskih glasbenikov. Predstavljen je razvoj glasbenih obdobij v 20. stoletju, poudarek pa je na popularni glasbi. Namen raziskovalne naloge je bil predvsem ugotoviti, ali lahko uspejo popularni glasbeniki. Rezultati so pridobljeni s pomočjo virov in anketnih vprašalnikov, ki so jih reševali mladi in glasbeniki. Predstavljeni so rezultati in analiza vprašalnikov.

Naloga delno predstavlja tudi vpogled v delo glasbenikov in glasbenih skupin v času epidemije, ko so bile okrnjene marsikateri dejavnosti. Številni ukrepi pa so močno prizadeli glasbeno sceno.

UVOD

Verjameva, da ste vsi kdaj slišali stavek svojih staršev: "Pa kakšna glasba je sedaj to?" Midve sva ga kar nekajkrat in poskušali sva odgovoriti na vprašanje. Večkrat neuspešno. Kaj sploh je glasba? Zakaj glasbi mladi posvečamo toliko časa? Zakaj je glasba naših staršev povsem drugačna od naše glasbe? Kako glasba povezuje različne in enake generacije širom sveta? Ali glasba povezuje Slovence? Kakšna je slovenska glasba? Ali mladi sploh poznajo glasbo svojega naroda? Zakaj mladi ne poslušajo slovenske glasbe? Mar čutijo odpor? Bi prepoznali obraz znanega slovenskega glasbenega ustvarjalca? Kakšno glasbo mladina sploh posluša dandanes?

Z vprašanji bi lahko zapolnili celo stran raziskovalne naloge. Pa poskusimo najti še nekaj odgovorov ter definicij za začetek.

Glasba je pojem, ki ga lahko razložimo na več različnih načinov. Je muzika. Je umetnost. Je hrup in trušč in je nasprotje hrupa in trušča. Je nekaj, na kar se odzovemo z veseljem. Marsikdaj nam bega razum. Je besedilo, ki nam ga ni uspelo zapisati z besedami. Je del vsakega srca. Predstavlja velik del človeštva. Je jezik, ki premosti vse ovire. Nudi vso svobodo tega sveta.

Namen najine raziskovalne naloge je primerjava popularnosti slovenske glasbe med mlajšimi in starejšimi generacijami. Želiva izvedeti, kakšno glasbo poslušajo najini vrstniki in ali se mogoče pojavlja odpor do slovenske glasbe pri mlajših generacijah. Prav tako se bova dotaknili tudi trenutno aktualne teme, epidemije. Zanima naju, ali je epidemija vplivala na delovanje glasbenikov, in če je, kako.

Pred raziskovanjem sva glede na svoja pričakovanja oblikovali naslednje hipoteze:

- mladostniki danes poslušajo drugačno glasbo kot starejši,
- starejša glasba mladini ni blizu,
- prepoznavnost slovenske glasbe je majhna,
- vsaj 10 % sodelujočih ne prepozna glasbenika/glasbenikov na fotografiji,
- vsaj 15 % mladih čuti odpor do slovenske glasbe.

Raziskovalno nalogo sva razdelili v dva dela:

- a) Teoretični del, kjer sva opisali razvoj glasbe v Sloveniji in po svetu skozi različna obdobja. Večjo pozornost sva namenili glasbi 20. stoletja
- b) Analitično-praktični del, ki vsebuje analizo anket učencev in dijakov ter na drugi strani obdelavo anket slovenskih glasbenikov in glasbenih skupin.

Pri raziskovalnem delu sva uporabili več metod dela.

METODA DELA Z VIRI IN LITERATURO

Med raziskovanjem sva si pomagali z informacijami iz šolskih učbenikov in izobraževalnih spletnih strani. Večino podatkov sva tako dobili s pomočjo e-učbenika in učbenika za glasbo v 9. razredu. V veliko pomoč so nama prišle tudi druge diplomske in raziskovalne naloge, ki se navezujejo na podobno tematiko.

METODA ANKETIRANJA

V procesu raziskovanja sva se odločili, da bova ustvarili dve anketi – eno za učence oz. dijake in drugo za glasbene ustvarjalce. Tako sva dobili vpogled v razmišljanje svojih vrstnikov in samih glasbenikov, ki so najpomembnejši člen glasbene scene.

Prvo anketo sva sprva razdelili med učence od 6. do 9. razreda osnovne šole, ki jo obiskujeva. Hitro sva prišli do spoznanja, da na takšen način ne bova nabrali veliko iskrenih in resnih odgovorov, saj nekateri anketiranci vloge niso vzeli resno ali pa ankete sploh niso rešili do konca. Po več poskusih sva se odločili, da anketo razdeliva samo učencem 9. razreda in dijakom 1. in 2. letnika. Anketa ni bila omejena samo na ljubljansko regijo, pač pa sva uporabili družbena omrežja in anketo razširili po večjem delu Slovenije. Tako sva dobili uporabne odgovore, ki sva jih nato analizirali.

Za izdelavo anketnega vprašalnika sva najprej uporabili program Survey Monkey, ki pa je imel omejitve v številu vprašanj in številu anketirancev. Zato sva vprašalnik ustvarili s pomočjo programa 1ka.

METODA OBDELOVANJA PODATKOV

Odgovore anket sva pregledali. Obdelavo podatkov sva naredili s programom Microsoft Excel, kjer so bili rezultati vneseni v tabele in nato spremenjeni v grafe. Za boljšo preglednost podatkov sva uporabili tortne in stolpične diagrame.

RAZVOJ GLASBE

GLASBA V 1. POLOVICI 20. STOLETJA

S prihodom 20. stoletja so se v glasbi pojavile novosti in različne slogovne smeri, med njimi so nastale vidnejše razlike. Skupek na novo nastalih slogovnih smeri imenujemo nova glasba. Združuje elemente glasbe moderne in impresionizma. Skladatelji so želeli narediti konec glasbi, tipični za romantiko in tako pričeti novo poglavje v svetu glasbe. Zapisovanje not ni bilo več tradicionalno. Pojavilo se je zapisovanje v grafični notaciji. V ospredje so stopile zvočne barve, skladatelji začnejo uporabljati čedalje več šumov in zvokov (elektronski zvoki), ki jih ustvarijo s pomočjo elektronske tehnologije. Spremembo doživi tudi sestav orkestra. Postane zelo drugačen in raznolik. Pri njem ima veliko vlogo skladatelj. Če ga primerjamo s sestavom orkestra v romantiki, ima ta predvsem več različnih tolkal (Pesek, 2007: 18).

EKSPRESIONIZEM

Arnold Schönberg je rekel: "Umetnost je obupan klic tistega, ki je na sebi doživel usodo človeštva ... znotraj, v njem, je gibanje sveta; navzven prodre le odmev: umetnina." (Pesek, 2007: 20)

S temi besedami je Arnold Schönberg, avstrijski skladatelj, opisal obdobje ekspresionizma.

Je umetniška smer, eden izmed pglavitnih slogov 20. stoletja, ki se je razvila v Nemčiji pred drugo svetovno vojno. Ime obdobja izvira iz latinske besede "expressus" kar pomeni "izraz".

Temeljna razlika med ekspresionizmom in impresionizmom je v tem, kaj izraža. Impresionizem izraža svoje čustvene vtise o zunanjem svetu, ekspresionizem pa ne izraža čustvenih vtisov o zunanjem svetu temveč svoje najgloblje doživljanje le-tega, ki izvirajo iz najglobljih, temačnih kotičkov človekove duše.

Dela ekspresionistov predvsem kritizirajo vojno, človeka in sodobno civilizacijo.

V tem času so delovali že prej omenjeni avstrijski skladatelj Arnold Schönberg (1874–1951) in njegov sodobnik Alban Berg (1885–1935) (Pesek, 2007: 20).

NEOKLASICIZEM

Pojavil se je kot reakcija na impresionizem in ekspresionizem v obdobju med obema vojnama. Glasba neoklasicizma združuje novo glasbo z elementi glasbe 17. in 18. stoletja. Tako skladatelji niso več želeli pisati subjektivne glasbe, polne čustev. Nastajale so objektivne skladbe brez čustev po čistem vzoru klasicizma in baroka.

V tem obdobju sta bila vidnejša rusko-ameriški Igor Stravinski (1882–1971), njegov sodobnik ruski skladatelj Sergej Prokofjev (1891–1953) in prav tako skladatelj romunskega rodu Bela Bartok (1881–1954). Slednji je bil ravno eden izmed utemeljiteljev etnomuzikologije, vede, ki se ukvarja z ljudsko glasbo. V svojih delih je uporabljal vrline madžarske in romunske ljudske glasbe (Pesek 2007: 22).

SLOVENSKA GLASBA V 1. POLOVICI 20. STOLETJA

Pomembno vlogo v razvoju slovenske glasbe na začetku 20. stoletja je imela nova glasbena revija Novi akordi, ki jo je urejal Gojmir Krek. Tako so naši najnaprednejši skladatelji tistega časa dobili priložnost za objavo svojih del. Izobraževanje na tem področju je takrat ponujal Konservatorij glasbene matice, kjer je potekalo izobraževanje na vseh stopnjah. Nastal je leta 1919, istega leta kot Univerza. Kasneje, leta 1926 se je preimenoval v Državni konservatorij in leta 1939 v Glasbeno akademijo.

Delovalo je večje število pevskih zborov. Mednarodno uspešen je bil Zbor glasbene matice. Mlajši pa so prepevali v zboru Trboveljski slavček.

V času dirigiranja skladatelja Mirka Poliča, med letoma 1929 in 1939, je ljubljanska opera dosegla pomembne uspehe.

Amatersko orkestralno društvo glasbene matice je delovalo v času med obema vojnama. Od leta 1934 pa je delovala profesionalna Ljubljanska filharmonija. Radijski orkester Ljubljanske radijske postaje pa je bil ustanovljen le leto zatem. Takrat so delovale revije Nova Muzika, zbori in cerkvena glasba.

Ustanovitev Folklornega inštituta pri glasbeni matici leta 1934, je imela pomembno vlogo pri ohranjanju slovenske glasbene dediščine. Danes se imenuje glasbenonarodopisni inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Šele v začetku 20. stoletja so naši glasbeniki ujeli korak s svetovnimi tokovi svetovnih ustvarjalcev.

V tem času je prisotnih, tako v Sloveniji kot povsod drugod po svetu, več slogovnih tokov, kot so ekspresionizem, impresionizem, neoklasicizem ter moderna. Voja je vplivala na življenje in ustvarjanje umetnikov, zato je v tem času nastalo veliko število del na tematiko narodnoosvobodilnega boja in dvigovanje narodne zavesti.

Pogum, bojno vnemo in narodno zavest so dvigovale zborovske pesmi, nastale med slovenskimi partizani (Pesek, 2007: 36).

Med prepoznavnejše slovenske skladatelje tega obdobja štejemo:

- Anton Lajovic (1878–1960), ki je v našo glasbo prinesel vplive moderne in impresionizma ter težil k dvigu slovenske glasbe na evropsko raven in pri tem opozarjal na ohranitev nacionalnega bistva.
- Lucijan Marija Škerjanc (1900–1973) je bil eden izmed najbolj ustvarjalnih skladateljev. V svoja dela je vključeval romantično izpoved in čustvenost impresionizma. Velja za enega izmed najboljših piscev samospevov.
- Marij Kogoj (1983–1967), učenec Arnolda Schönberga, je ustvaril najznačilnejšo opero tega obdobja z naslovom Črne maske. Kot izvrstnega skladatelja se ga še danes spominjamo na glasbenem festivalu Kogojevi dnevi v Kanalu ob Soči.
- Slavko Osterc (1895–1941), veliki zagovornik nove glasbe in najnaprednejših glasbenih tokov, je močno vplival na svoje učence kompozicije in na njihovo modernistično usmeritev. Njegova dela in dela njegovih učencev so večkrat izvajana na najrazličnejših mednarodnih festivalih in še dandanes večkrat predvajana na radijskih postajah (Pesek 2007: 39).

GLASBA V 2. POLOVICI 20. STOLETJA

Temeljna razlika v glasbi med 1. in 2. polovico 20. stoletja se predvsem pozna v uporabi tehnologije v glasbi. V drugi polovici 20. stoletja se namreč pojavi drugačen odnos do zvočnih barv. Pojavi se elektrika v glasbi. Začela so se uporabljati elektronska glasbila, računalniška oprema in ostali zvoki iz okolice. Nekateri umetniki so tudi več pozornosti posvečali na videz koncertov (uporaba laserjev, dimnih naprav, barvnih luči).

V tem obdobju ne moremo več govoriti o enem samem slogu, saj so se slogi skladateljev med seboj precej razlikovali. Živel so v nenehnem iskanju novosti in sprememb. Vsak je želel postati edinstven.

Eden izmed vidnejših skladateljev je bil:

- Olivier Messiaena (1908–1992), znan kot začetnik serialne glasbe, se je od svojega 19. leta ukvarjal s preučevanjem in zapisovanjem ptičjega petja. Točno te melodije najdemo v njegovih skladbah. Pisal je v tonskih vrstah, ki jih je imenoval modusi (Pesek, 2007: 40).

SLOVENSKA GLASBA V 2. POLOVICI 20. STOLETJA

V povojnem času se je na slovenskem uspešno nadaljeval vsestranski glasbeni razvoj.

Skupaj z neoklasicizmom je takrat prevladovala še ena zvrst.

Za države s socialistično ureditvijo je bila v drugi polovici stoletja značilna diktirana umetniška smer, ki se je začela v Sovjetski zvezi. Imenuje se socialistični realizem. Izražala je revolucionarne ideje komunizma in pridobitve NOB. Po zahtevnosti glasbe je bila dostopna širšim množicam. Zaradi takšnih pogojev je nastajalo veliko število samospevov, zborovskih del ter kantat. Med skladatelje socialističnega realizma spadajo Radovan Gobec, Rado Simoniti, Pavel Šivic in Blaž Arnič.

Vojna in socialistični realizem sta za nekaj časa ustavila tok modernističnih iskanj v glasbi pri nas in širom sveta. Pri nas je bil ob socialističnem realizmu še najbolj sprejemljiv že uveljavljen neoklasicizem. Za takratno enoumno ideološko družbo ter sistem pod močnim vplivom Sovjetske zveze je bil pravšen ravno zaradi svojih jasnih glasbenih oblik in brez kakršne koli izpovednosti na osebni ravni.

Slovenski ustvarjalci so se zgledovali po velikih ustvarjalcih 1. polovice stoletja, kot so Stravinski, Prokofjev in Bartok.

Kulturni razvoj je bil najopaznejši v prestolnici, dogajal pa se je tudi drugod po Sloveniji. Ustanovljene so bile številne ustanove, namenjene glasbeni umetnosti ter znanosti. V Ljubljani sta nastala nova študija muzikologije in glasbene pedagogike, ustanovitev Muzikološkega inštituta. Odprla se je tudi Glasbena zbirka Narodne in univerzitetne knjižnice. Za osrednji dogodek, povezan z glasbo, pa nedvomno velja odprtje Cankarjevega doma s številnimi dvoranami, ki nudijo nove, dodatne prostore, namenjene koncertom in kulturnim prireditvam. Ena izmed teh je Gallusova dvorana, ki sprejme več kot 1500 obiskovalcev.

Velja še omeniti, da so slovenski umetniki tako dobili velike možnosti za uspeh izven domovine, na tujem. Mnogi izmed njih so to priložnost dobro izkoristili in mednarodno zasloveli (Pesek, 2007: 42).

Za opis razvojne poti naslednjih zvrsti sva se odločili, ker tako dobimo dober vpogled v razvoj treh najrazvitejših zvrsti v svetu glasbe. Prav tako so bile to tri zvrsti, ki so bile največkrat omenjene v odgovorih na najini anketi za mladostnike.

ROCK GLASBA

Kot posledica povojnih travm mladih se je pojavila izrazita težnja po novem življenju, upiranju, nasprotovanju. Vse to se kaže v želji mladih po zabavi. Tako je nastal prvi rock'n'roll (tj. skrajšano od 'rock and roll').

Rock je zelo razširjena zvrst popularne glasbe. Razvila se je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, in sicer iz že prej omenjenega rock'n'rolla.

Za rock je značilen poudarjen ritem, zasedba pa je večinoma sestavljena iz vokala, električnih kitar, bas kitare in bobnov. V nekaterih razširjenih zasedbah se jim pridružijo še klaviature, saksofon in druga glasbila.

V sedemdesetih letih se je z zanimanjem za rock glasbo povečalo tudi število glasbenih slogov te zvrsti. Poznamo progresivni rock, hard rock (ki se nato razvije v heavy metal), punk, glam rock in še mnogo drugih (Medmrežje 1).

ROCK V SLOVENIJI

Prvi avtorji popularne glasbe so se pri nas pojavili že kmalu po 2. svetovni vojni.

Leta 1962 se je prvič odvil festival Slovenska popevka, kjer se je uveljavilo mnogo skladateljev in pevcev.

Slika 1 : Rock v Sloveniji ¹

Rock skupine so pri nas igrale na vseh plesiščih že v zgodnjih šestdesetih letih.

Slovenski rock sceni je najprej vladala punk rock glasba. Po uveljavitvi hrvaške skupine Bijelo dugme so tovrstne glasbene skupine v ospredje prišle predvsem s pomočjo Radia študent. Zvrst se je pojavila kot odgovor na skomercializirani rock. Zanj je značilna predvsem poenostavljeno, agresivno zvoneča glasba, ki prednost daje besedilom. Ta so provokativna, uporniška in družbenokritična (Pesek, 2007: 60). Na naših tleh so bile v ospredju skupine Pankrti, Ljubljanski psi ter Otroci socializma, malo pozneje še Šank rock, Martin Krpan, Lačni Franz, Sokoli in druge. Nato so na sceno prišle komercialno uspešnejše skupine, kot so Siddharta, Big Foot Mama, Tabu, Dan D in Zmelkoow. Nasproti pa so jim stale neodvisne in eksperimentalno izvirne skupine, kot so Prislunhimo Tišini, Elvis Jackson, Center Za Dehumanizacijo in Demolition Group. Potem so tu še hard rock skupine, med katere pa spadajo Pridigarji, Proletariat, Srou pa letu in še nekatere druge (Medmrežje 2).

Vsakdo, ki je do zdaj raziskoval rock sceno prejšnjega stoletja, je nedvomno naletel na izraz »beatlemania«. Ta je hitro zajela tudi Slovenijo. To je bilo obdobje strašnega navdušenja nad britansko skupino, ki si po več kot petdeset let po razpadu še vedno lastijo naslov najboljšega benda vseh časov. Ena izmed prvih slovenskih skupin, ki jih je posnemala, so bili Kameleoni, zelo priljubljena skupina tistega časa (Medmrežje 3). To dejstvo potrjuje, da se je slovenska publika že v šestdesetih letih prejšnjega stoletja navduševala nad tako tujo kot tudi slovensko glasbeno sceno.

Da smo Slovenci še vedno zainteresirani za rock sceno, pa nakazuje dejstvo, da letno prirejamo kar lepo število glasbenih festivalov. Nekateri izmed teh so Gora Rocka, Rock Otočec, No Border Jam ... Sveže upanje v prihodnost slovenske rock scene pa nam dajejo na novo nastajajoče ustanove, koncertne dvorane – prostori za napredno razvijanje glasbe, kot so Metelkova v Ljubljani, Pekarna v Mariboru, Mostovna v Novi Gorici ter vsi ostali mladinski klubi po Sloveniji (Medmrežje 4).

JAZZ GLASBA

Ko so na prehodu iz 19. v 20. stoletje v Združenih državah Amerike ukinili suženjstvo, se je pojavil jazz. Mnogi črnci so od vojaških orkestrrov odkupili stare, poceni inštrumente in

¹ Medmrežje 14

ustanovili skupine, poimenovane Marching bands, ki so igrale na ulicah, veselicah in prav tako na pogrebih.

Slika 2: Jazz ²

Jazz je bil takrat mešanica črnskih duhovnih pesmi, bluesa, ragtima in glasbe belcev. Glavne značilnosti te zvrsti so improvizacija, močno poudarjen ritem, uporaba sinkop (tj. ritmična posebnost, pri kateri se poudarek prenese s poudarjene na nepoudarjeno taktno dobo) ter blues lestvica.

Jazz je tudi danes izredno priljubljena zvrst. Resda med mladimi verjetno ne, kot na primer pop ali katera druga zvrst popularne glasbe. V letih prejšnjega stoletja pa je bilo vse drugače. Med najpopularnejše jazzovske sloge namreč sodijo: new orleans (1900), dixieland (1910), chicago (1920), swing (1930), bebop (1940), cool jazz (1950), free jazz (1960), fusion (1970), acid jazz (1980) in še smooth jazz (1990) (Pesek 2007: 48).

JAZZ V SLOVENIJI

V dvajsetih letih 20. stoletja so se tudi Slovenci začeli navduševati nad jazzom. Veliko ansamblov je poskušalo igrati jazz, ki so ga lahko slišali samo na gramofonskih ploščah.

Na začetku 20. stoletja so umetniki v posameznih državah zaradi trdnih vezi med glavnimi mesti lahko ujeli tok z usmeritvami na evropski in svetovni glasbeni sceni.

Ravno zaradi tega pogoja smo Slovenci že leta 1922 dobili svoj prvi jazzovski orkester. Imenoval se je Original jazz Nagode in zanj je bil zaslužen Miljutin Nagode. Igrala se je predvsem plesna glasba, a brez, za jazz značilnega, improviziranja.

Leta 1945 je bil ustanovljen Plesni orkester Radia Ljubljana, ki se je danes poznan pod imenom Big Band RTV Slovenija. Prvi, ki je prijel za orkestrovo dirigentsko palico, je bil vodja orkestra, skladatelj in aranžer Bojan Adamič. Pozneje je njegovo mesto prevzel Jože Privšek, ki je kot dirigent, skladatelj in aranžer orkester popeljal v višave med evropskimi jazz ansambli.

Komunistična oblast, ki je vladala po drugi svetovni vojni, pričakovano ni bila navdušena in naklonjena jazz glasbi in njenim ustvarjalcem. Pozneje pa smo le dočakali popust pritiska oblasti. Tako je leta 1960 na Bledu nastal prvi jugoslovanski jazz festival. Kasneje se je zaradi večjega mednarodnega povpraševanja premestil v Ljubljano in se preimenoval v Mednarodni festival jazz.

² Medmrežje 15

V drugi polovici 20. stoletja se je pojavilo kar nekaj slovenskih jazzovskih glasbenikov. Med najbolj znanimi so Urban Koder, Primož Grašič, Tone Janša, Mojmir Sepe, Petar Ugrin, Borut Lesjak in Janez Gregorc. (Pesek 2007: 52)

POP GLASBA

Jonathan Ross je rekel »Rock glasba ima sposobnost, da te prevzame nekaj let kasneje. Nase gleda resno, medtem ko se pop glasba nikdar ne pretvarja, da ima kakršnokoli globino.« (Medmrežje 5)

Predvsem privrženci rock glasbe bi se s to izjavo strinjali, na nasprotni strani brega pa bi jim stali privrženci pop glasbe. Nekateri bi zagovarjali izpovedovanje globokih čustev, drugi lepe zgodbe vsakdanjika. Človek ne potrebuje prav dolgo, dokler ne opazi velikega nasprotja.

Marsikdaj se sliši: "Zakaj bi kdo sploh poslušal pop? To je sam en 'cheap sh*t'?" in "Pop je res kr neki ..." ali pa "Pop? To sploh ni zvrst!" Velikokrat prihaja do takih nasprotij – sploh v svetu glasbe.

Ampak pop je veliko več, kot večina ljudi misli, da je.

Življenje si že res težko predstavljamo brez kakršnihkoli elektronskih naprav.

Velja namreč rek: "Če te ni na svetovnem spletu, potem ne obstajaš." In meniva, da to za glasbenika popularne glasbe še kako drži. Vse, kar se dogaja v zvezi s popularno glasbo, se dogaja na spletu. Samo na tak način neka glasba lahko dejansko postane popularna glasba.

Pop glasba se za razliko od na primer rock glasbe predvsem osredotoča na vokal. Vključuje enega ali več pevcev ter spremljevalno skupino, ki večinoma ni v ospredju. Besedila konkretno ne izpovedujejo najglobljih čustev, obravnavajo pa ljubezensko tematiko. Pop glasba je redkokdaj izvirna, drugačna od ostale glasbe, ravno zato, ker se prilagaja trenutnim trendom družbe, glasbenemu okusu najširše množice.

Prav tako je ciljna publika pop glasbe manj definirana. To je vendar edini način za zaslužek, saj popularna glasba nima podpore države, zato je zelo odvisna od tega, kaj posluša in kaj si želi kapital.

Glasba je vsebinsko nezahtevna, oblikovana po nekih vzorcih, oblikovana šablonsko in racionalno. Ritmični, melodični ter harmonski vzorci popevk so zelo preprosti, njihova kritična zgradba navadno vsebuje refren (Medmrežje 5).

Tako je od svojega nastanka kakšna tri stoletja veljal za negativen pomen, ki pomeni nekaj nizkotnega, bazičnega, nekaj za običajne ljudi. Konec 18. stoletja je začel pomeniti »razširjeno«, konec 19. stoletja pa je le začel dobivati pozitiven pomen. (Medmrežje 18)

Zametki popularne glasbe, ustvarjene za široke množice ljudi, se pojavijo konec 18. stoletja v ZDA (Platan, 2011).

Muzikolog Philip Tagg je leta 1982 popularno glasbo definiral kot zvrst, ki zajema širok nabor vseh glasbenih zvrsti, namenjena je masovni distribuciji, ki vključuje kulturno raznolike skupine ljudi in tako predstavlja proizvod v industrijski proizvodnji v svobodnem tržnem svetu. Tudi on je eden izmed tistih, ki poudarjajo, da je popularna glasba neločljivo povezana z razvojem množičnih medijev (Platan, 2011).

Popularna glasba je bila v zadnjem delu stoletja velikokrat enačena s pop glasbo. Ta dva pojma imata sicer veliko skupnega, vendar nista povsem enaka. Popularna glasba namreč zajema več zvrsti, med katere spadata na primer rock in tudi pop.

NARODNOZABAVNA GLASBA

Ko sva se odločali med zvrstmi, ki bi jih na daljše predstavili v teoriji te raziskovalne naloge, sva se odločili za glasbo, ki je prednjačila v tistem obdobju. Tako sva do zdaj predstavili že rock, jazz in pop glasbeno zvrst. Seveda pa nisva pozabili na narodnozabavno glasbo. Zvrst, ki je prav tako sodila med najbolj poslušane zvrsti 20. stoletja.

Narodnozabavna glasba je glasbena zvrst, za katero so značilne ljudsko (etnično) obarvane pesmi. Narodnozabavna glasba, kot jo poznamo pri nas, je razširjena predvsem v Sloveniji,

Avstriji, Švici in Nemčiji, pa tudi na Češkem ter v Italiji (južna Tirolska). Tovrstna glasba je pogosto prisotna na veselicah, porokah, njej pa je posvečenih tudi kar nekaj festivalov in tekmovanj. Nekateri ji slabšalno pravijo 'goveja muska' ali kar 'govedna', to pa zato, ker naj bi ta glasba, kakor meni poznavalec Ivan Sivec, verjetno sodila zraven nedeljske goveje juhe. S to glasbo je tesno povezan tudi njen najznačilnejši instrument, to je diatonična, prostotonska harmonika (pogovorno frajtonarica), ki je v našem prostoru dobro zastopana na račun okoli 65 izdelovalcev. (Medmrežje 8)

Besedila narodnozabavnih pesmi nimajo veze z resničnostjo. Opevajo svet, ki ga nikoli ni bilo in ga ne more biti. Njihov svet ne pozna razlik, dvomov, nesporazumov, sprememb, razvoja... Je brez časa, a ni brezčasen; le brez preteklosti in prihodnosti je. Vsebuje zgolj prostor: bajeslovno vas med hribi, naseljeno s samimi dobrimi in delavnimi ljudmi, domačo kmetijo, polno zdravih in srečnih družinskih članov, ter drevo na dvorišču.

Veliki in mali glasbeniki 20. stoletja so svoj navdih iskali v vsakem naseljenem kotičku sveta. Preizkušali so glasbila, se igrali z ritmi, izkoristili vsako priložnost za skupno igranje in vse to zmešali v nekaj svojega. Narodnozabavniki pa niso načrtno prezrli zgolj glavnih zvrsti sodobne ljudstvo zabavajoče glasbe (jazza, rocka, elektronske glasbe, popa, hiphopa ...) ampak tudi celotno ljudsko glasbeno izročilo – svetovno in domače. (Medmrežje 7)

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK

»Avsenikov ansambel je pojem slovenske uspešnosti: 30 milijonov plošč, razprodanost na vseh koncertih in krajih, brezštevilni posnemovalci, ki predstavljajo pravcato glasbeno gibanje, navdušeno občinstvo, ki od srca ploska in vzklika v velikih evropskih prestolnicah enako kot v zadnjih slovenskih vaseh!« (S. Niedorfer, ČGP Večer, 1983) (Medmrežje 19)

Ansambel bratov Avsenik je v svetovnem merilu verjetno najuspešnejša slovenska glasbena skupina. Delovala je od leta 1953 do 1990. Skupina je bila sprva trio, ki je kmalu prerasel v kvartet in 1955 v Gorenjski kvintet, ta pa se je preimenoval v Kvintet bratov Avsenik. Njihove pesmi in tako seveda tudi njihova priljubljenost, so segale vse do prebivalcev Nemčije, Avstrije in drugod po Evropi. Velja prepričanje, da so bili Avseniki začetniki novega žanra narodnozabavne glasbe v Srednji Evropi in njihova kakovost na tem področju je nesporna. Med njihovimi največjimi uspehi so skladbe Na Golici (1955), Na mostu, Tam kjer murke cveto (1957), Slovenija, od kod lepote tvoje (1974), Samo enkrat imaš petdeset let (1981). (Medmrežje 6)

VZPON BENDOV

Zanimalo naju je vse od delovanja in ustvarjanja slovenskih glasbenikov na domači sceni pa vse do priljubljenosti slovenske glasbe med mladimi.

Zanimalo naju je, kako, če sploh se, razlikuje pot od prvega 'koncerta' do uspeha in priljubljenost publike med dvema glasbenima skupinama. Prva je svoj uspeh doživela predvsem v poznih letih prejšnjega stoletja, druga pa v zadnjem desetletju.

S primerjavo njune glasbene poti bi morda lažje razumeli razlike med dogajanjem v obdobju še pred najinim rojstvom in obdobjem, katerega sestavni člen sva tudi midve sami.

V vlogo prvega sva postavili skupino Siddharta, saj imajo kot bend daleč največ glasbenih izkušenj na domačih tleh in prav tako verjetno največji uspeh.

V drugo vlogo pa sva postavili bend, ki trenutno velja za najbolj 'vročo' skupino na glasbeni sceni. Tej vlogi ustrezajo predvsem zaradi dolge poti, ki stoji za njihovim uspehom.

V nadaljevanju torej sledi primerjava priljubljenosti in uspeha na domači sceni.

SIDDHARTA

"Nekateri jim pravijo "boy band", drugi jih navajajo kot primer, kako je treba delati, najdemo pa tudi takšne, ki se naježijo ob njihovem imenu." (Medmrežje 9)

Slika 3: Siddharta³

“Tempiranje je bilo popolno. Evforija, ki se je začela že konec junija z napovedjo, da bodo Siddharta julija izdali nov album, se je razživila 13. avgusta, ko je plošča res izšla, pravo vročico pa je povzročila napoved bežigrskega spektakla. Ali jim bo uspelo napolniti stadion? Bo to blamaža leta ali zmagoslavje desetletja?” (Medmrežje 10)

Brez dvoma eden izmed največjih, najboljših in najlegendarnjših bendov na Slovenskem. Dominirali so na samem začetku 21. stoletja, svojo kakovost in priljubljenost so še dodatno podkrepili z velikim koncertom na bežigrskem stadionu, ki se ga je udeležilo kar 30.000 ljudi! Njihovi najstarejši hiti so še danes poslušani, njihova priljubljenost ne upada. To je Siddharta. In to je njihova pot do uspeha.

Siddharta je petčlanska rock skupina, ki je nastala leta 1995. Po svojih 20 letih ustvarjanja nosijo naslov ene izmed najbolj priljubljenih glasbenih skupin v državi. Njihovi prvi koraki v svetu glasbe se prav nič ne razlikujejo od začetkov vseh ostalih glasbenih skupin. Prvič so zaigrali že kmalu po ustanovitvi, marca leta 1995, in sicer v prostorih Gimnazije Šentvid pred petdesetglavo množico. Zatem so začeli doživljati sprva resda male, a vendarle omembe vredne dosežke. Že leto po ustanovitvi so začeli nastajati prvi demo posnetki, prve avtorske skladbe, dani so bili prvi manjši intervjuji in nenazadnje so njihove posnetke zavrteli v znanem klubu K4.

Leta 1998 so začeli s snemanjem svojega prvega albuma z naslovom Id. Ta je doživel neverjeten odziv s strani medijev. Tako so z izidom prve plošče še istega leta začeli turnejo z več kot 50 nastopi v živo. Opravili so več kot 150 intervjujev kar je ogromno pripomoglo k medijski prepoznavnosti skupine. V obdobju, ki je sledilo, so nastopali na skorajda vseh glasbenih prireditvah.

Po polletnem premoru se je maja 2001 Siddharta vrnila z novim albumom z naslovom Nord. Album so prodali v nakladi trideset tisoč izvodov. Še istega leta smo doživeli izid novega, tretjega videospota za pesem B Mashina, ki se je na lestvicah obdržal več kot 10 tednov.

Svojo medijsko prepoznavnost so podkrepili s popolnoma razprodano turnejo. Odigrali so 80 koncertov v največjih dvoranh Slovenije. Prodaja albuma Nord se je takrat dvignila za neverjetnih osemdeset odstotkov ravno zaradi izida novega videospota za pesem Samo edini. To dejstvo potrjuje, da je ravno medijska predstava eden izmed pomembnih dejavnikov za uspeh.

Kmalu jim je uspelo razprodati svoj največji koncert dotlej, in sicer koncert v dvorani Kodeljevo. Spomladi leto kasneje je bila izdana plošča remiksov, ki vključuje lepo število sodelujočih, med njimi veliko znanih slovenskih izvajalcev in DJ-ev. Poleti istega leta smo dočakali še en album, tokrat z naslovom Silikon delta.

Nato so junija svojo koncertno turnejo sklenili s polnimi Križankami, kjer jim je ob boku stal Simfonični orkester RTV Slovenija. Nastop je prenašal Val 202 in tudi televizija.

³ Medmrežje 16

Konec leta 2002 se je Siddharti ponudila možnost za prepoznavnost v tujini. z družbo Mobitel so namreč posneli reklamni spot, ki je vključeval priredbo Kreslinove pesmi Od višine se zvrsti in se je odvrtel na MTV Europe.

A tukaj se njihova pot še zdavnaj ni končala.

Po dolгих mesecih snemanja so izdali nov vrhunec, album Rh-. Napovedali so ga z novim singlom Rave, za katerega so posneli videospot, ki se je nato vrtel tudi na MTV. Pesem se je hitro prebila na sam vrh domačih video lestvic. Mesec dni pozneje je skupina izdala še angleško verzijo celotnega albuma.

Pot so nadaljevali z ogromnim koncertom na stadionu za Bežigradom. S tem koncertom pa so začeli tudi zelo uspešno turnejo po celotni državi.

V sledečem obdobju so dočakali še omembe vredne, mednarodne izdaje albuma Rh- v Nemčiji, Švici, Avstriji ter na Poljskem in na Hrvaškem. Tako so pridobili še cel kup tujih oboževalcev.

Poleti leta 2006 je izšel še četrti studijski album Siddharte z naslovom Petrolea, ki je pričakovano požel same pohvale.

Leto so uspešno nadaljevali z najrazličnejšimi turnejami.

Leta 2009 je izšel še album Saga. Dve leti kasneje še en album, ki so ga za razliko od drugih tokrat posneli kar v živo na odru na novem stadionu Stožice.

Leta 2015 so nadaljevali s svojimi uspehi in v obdobju treh mesecev izdali kar dva albuma. To sta bila Infra in Ultra (Medmrežje 11).

JOKER OUT

“Joker Out je simpatična, kreativna skupina petih glasbenikov, ki podirajo mejnike v svetu bendovske glasbe” (Ž. Avžner, Story 2022) (Medmrežje 12)

Slika 4: Joker out⁴

Morda jih nekateri še ne poznajo (za razliko od večine mladih), a kljub temu so naredili že ogromno na slovenski rock'n'roll sceni.

Joker Out so 5-članska rock'n'roll skupina iz Ljubljane, ki je nastala leta 2016 kot bend petih 16-letnikov.

⁴ Medmrežje 17

Svoj prvi javni nastop pred večjo množico so doživeli na Festivalu na gaju v mesecu maju istega leta. Novembra so izdali svoj prvi singel 'Kot srce, ki kri poganja', za katerega so posneli tudi prvi videospot. Le nekaj dni zatem so imeli svoj prvi nastop na Špil ligi (tj. natečaj Kina Šiška, namenjen dijaškim glasbenim skupinam in solistom), ki so jo tudi prepričljivo osvojili. V sledečih mesecih so nastopili tudi na Bežirocku, Šubafestu, na koncertu Big Foot Mame kot predskupina, v finalu Bitke bandov.

Novembra leta 2017 je izšel naslednji singel Omamljeno telo, s katerim so si zaslužili še večjo prepoznavnost. V letu, ki je sledilo, so igrali na več prireditvah, med njimi na Šentrocku, Majskih igrah, Gori Rocka, Lentu, Urbanem dejanju in na Zmajevem festivalu.

Leta 2018 je izšel še en singel, tokrat imenovan 'Gola'. Takrat so prvič sodelovali s priznanim producentom Žaretom Pakom. Poleti leta 2019 so igrali na Škisovi tržnici in na festivalih ŠVIC ter Žirfest. 2. novembra so dočakali svoj prvi popolnoma samostojen koncert, ki se je odvil na Ljubljanskem gradu.

Singlu 'Gola' se je marca 2020 pridružil še četrti singel 'Vem, da greš', nato še 'Umazane misli' v oktobru 2020 in še 'A sem ti povedal' v juliju 2021.

Po dolgem čakanju smo oktobra 2021 končno le dočakali njihov čisto prvi album 'Umazane misli'. Ob izidu so album slavnostno predstavili publiki z dvema popolnoma razprodanima koncertoma v Ljubljanski Cvetličarni.

Leta 2020 so zaslužno prejeli zlato piščal za novince leta 2019, 'Gola' pa je bila nominirana za skladbo leta. Tudi leta 2021 so blesteli na zlati piščali, tokrat v kategoriji za izvajalca leta. Skladbo Umazane misli je občinstvo oktobra leta 2021 izbralo za "naj slovensko skladbo zadnjega leta" na 1. izvedbi festivala Frišno/Fresh – Dan nove slovenske glasbe pod okriljem Mariborskega RTV centra.

Fantje pa so ravno napovedali veliki koncert v Križankah, ki se bo odvil še letos (Medmrežje 13).

Sledi primerjava obeh glasbenih skupin. Primerjava temelji na razvijanju medijske prepoznavnosti in na načinu dostopanja do poslušalcev.

Družbena omrežja so danes že praktično obvezna oprema vsakega umetnika. Predstavljajo lažji in zagotovo hitrejši dostop do občinstva. Na primer, danes lahko že vsakdo (tudi mednarodno) zaslovi s samo 60-sekundnim video posnetkom (dolžina ene objave videoposnetka na družbenem omrežju Tik Tok). Pred tridesetimi leti je bilo to nepredstavljivo.

Prva razlika, ki sva jo opazili, je način dostopa do poslušalcev. Danes lahko že vsakega umetnika najdemo na družbenih omrežjih. S tem se seveda poveča tudi sama možnost za dostop do uporabnika. Ustvarjalec lahko povratne informacije o svojem delu dobi na veliko lažji način kot na primer nekaj desetletij nazaj.

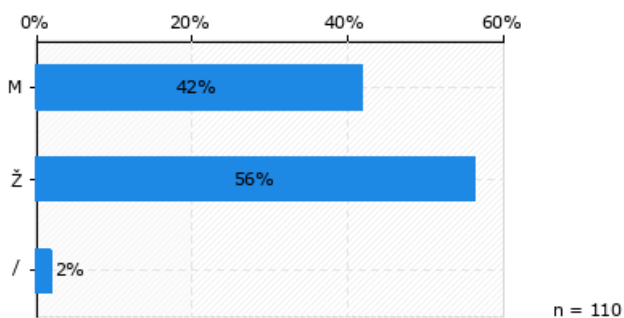
Po najinem mnenju se danes celoten glasbeni razvoj glasbenih skupin razvija bistveno hitreje. Na tej točki ponovno nastopi dejavnik, ki je praktično spremenil celoten tok glasbenega razvoja v zgodovini. To je svetovni splet. Prav tako pa pomembno vlogo tukaj igra sama podpora države. Po najinem mnenju danes država glasbenikom ne nudi dovolj velike podpore (finančne ipd.), na kar nakazuje tudi najina analiza ankete za glasbenike. A kljub temu se med današnjim stanjem glede državne podpore in med stanjem na primer 30 let nazaj pojavljajo velike razlike. Na primer, danes nastaja vse več natečajev za mlade glasbenike, s katerimi bistveno lažje pridobijo nove poslušalce in medijsko pozornost. Eden izmed takih je ravno Špil liga, na kateri so leta 2016 slavili Joker Out.

ANALIZA ANKETE ZA UČENCE

Da bi svoje hipoteze bodisi ovrgli bodisi potrdili, sva v programu 1ka ustvarili spletno anketo za mladostnike. Anketo je rešilo kar 110 učencev, kar naju je pozitivno presenetilo, saj je bila anketa dolga.

Anketiranci po spolu

Anketo so reševali mladostniki obeh spolov.

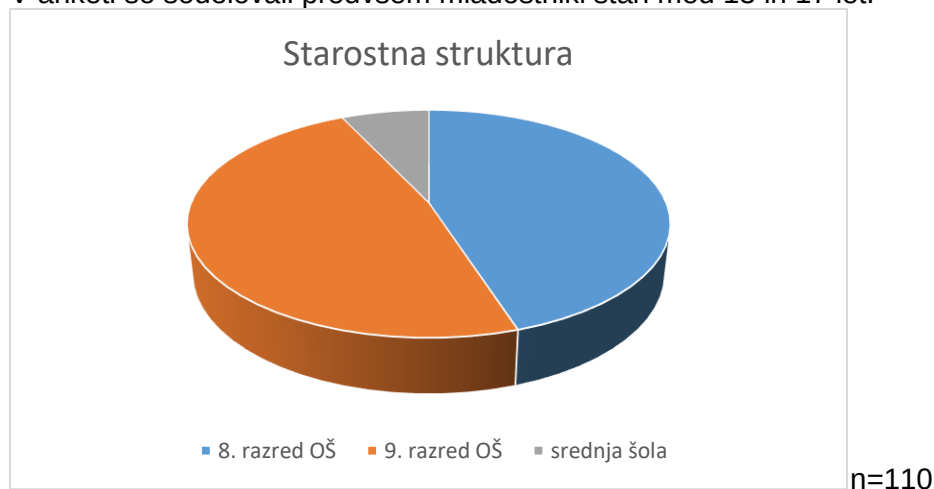

Graf 1: Razdelitev anketiranih glede na spol.

Ta graf lepo prikaže, da delež moških in žensk, ki so reševali anketo, ni povsem uravnotežen. En izmed možnih razlogov je v tem, da fantje večkrat ankete ne rešujejo resno. Drugi možni razlog pa je, da je na šoli višji delež deklet, kar se kaže tudi pri rešenih anketnih vprašalnikih.

Starost anketirancev

V anketi so sodelovali predvsem mladostniki stari med 13 in 17 let.

Graf 2: Prikaz starosti anketirancev.

Anketo sva razdelili med učence devetih in osmih razredov naše šole. Dobila pa so jo tudi dekleta iz kluba za ritmično gimnastiko TiM, ki so stara med 15 in 17 let.

Katero zvrst glasbe poslušáš?

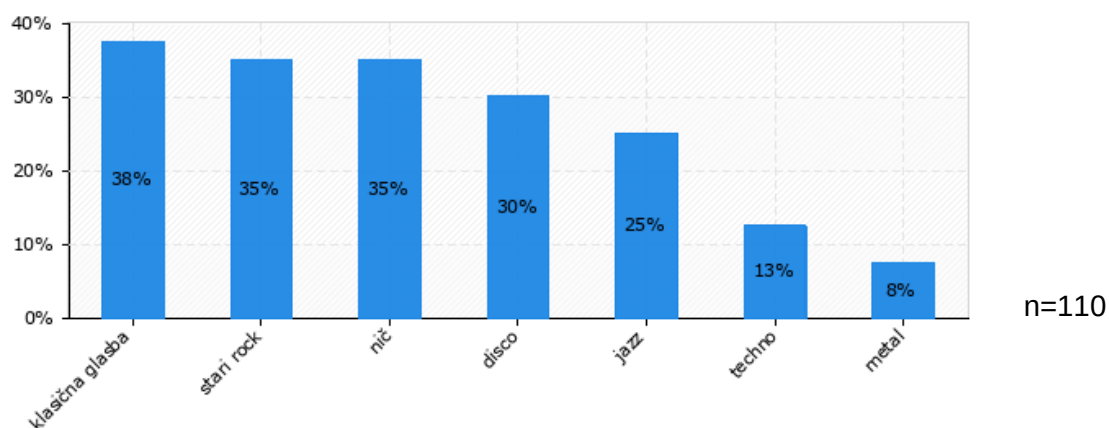
Tretje vprašanje je bilo odprtega tipa. Anketiranci so morali zapisati, katero zvrst glasbe poslušajo. Lahko so napisali tudi več kot eno zvrst.

Graf 3: Zvrsti glasbe, ki jih poslušajo mladi

Večina anketirancev (več kot polovica) poslušša pop glasbo. Na drugem mestu po poslušanju je rock, saj ga poslušša nekaj več kot četrтина anketirancev. Rocku sledita rap in klasična glasba. Presenetilo naju je, da tako veliko mladih poslušša klasično glasbo. Predvidevava, da je razlog v tem, da veliko učencev obiskuje glasbeno šolo in se s tovrstno glasbo bolje seznanijo. Te teze pa ne moreva potrditi, saj tega nisva podrobneje raziskali. Enajst anketirancev poslušša balkansko glasbo. Osem jih poslušša r&b (rhythm and blues), ravno toliko tudi vse zvrsti. 6 anketirancev poslušata blues. Le trije vprašani so odgovorili, da poslušajo hip-hop glasbo ali rock'n'roll.

Četrto vprašanje se je prav tako nanašalo na zvrsti glasbe, ki jo poslušajo anketiranci. Tokrat je bilo zaprtega tipa, saj naju je zanimalo, ali vprašani poslušajo katero od spodaj naštetih zvrsti. Anketiranci so lahko izbrali več kot eno možnost. Izbirali so med klasično glasbo, starim rockom, discom, jazzom, techno glasbo, metal glasbo, lahko pa so izbrali možnost nič od naštetega. Te glasbene zvrsti sva izbrali, saj naju je zanimalo, ali učenci poslušajo zvrsti, ki so bile popularne pred njihovim rojstvom.

Graf 4: Zvrsti glasbe, ki jih poslušajo mladi

Graf je pokazal, da je kar 38 % anketirancev označilo, da poslušajo klasično glasbo. To se sicer ne ujema z rezultati prejšnjega grafa, saj je bil odstotek anketirancev, ki so pri prejšnjem

vprašanju označili, da poslušajo klasično glasbo, večji. Meniva, da je razlika nastala zaradi tega, ker poslušajo klasično glasbo redkeje. Meniva, da jo zaradi tega pri zgornjem vprašanju niso navedli. Stari rock ali nič od naštetega je izbralo 35 %. 30 % vprašanih je odgovorilo, da poslušajo disco glasbo. Jazz posluša le 25 % vprašanih. Techno glasbo posluša 13 % anketiranih. Le 8 % ljudi, ki so odgovorili na to vprašanje, je označilo, da poslušajo metal.

Z analizo teh odgovorov sva drugo hipotezo (Starejša glasba ni tako blizu mladim) le delno potrdili.

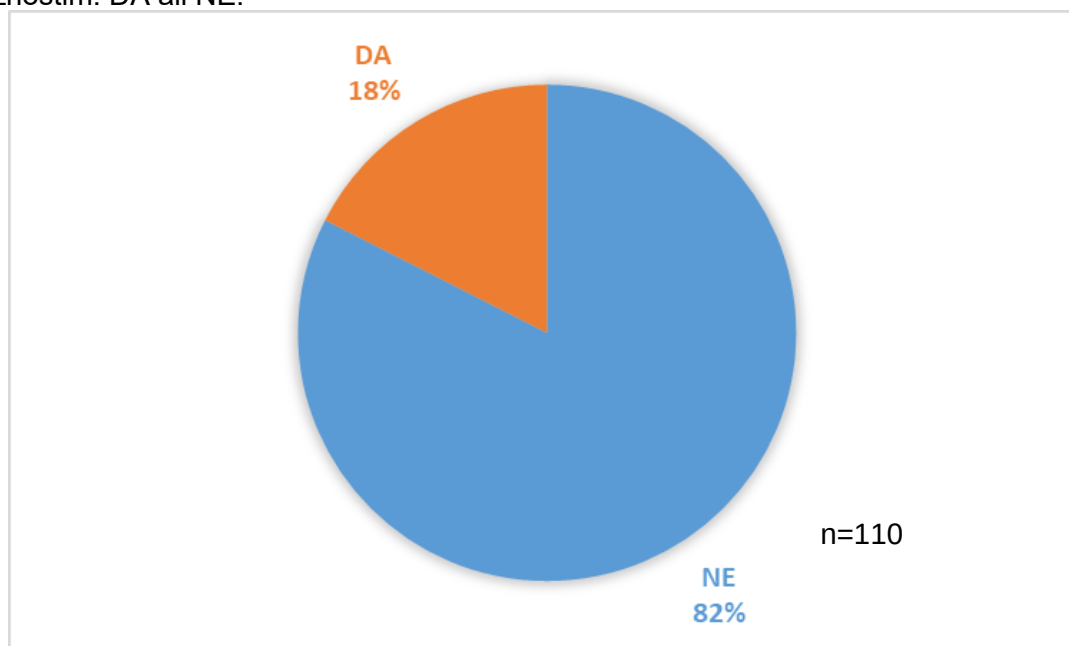
Analize anket so pokazale, da nekateri anketiranci ne najdejo podobnosti med glasbo, ki jo poslušajo njihovi starši in glasbo, ki jo poslušajo sami, zato sva jo tudi delno ovrgli.

Iz dneva v dan nastaja vse več novih, drugačnih zvrsti glasbe, ki se zelo hitro širi preko sveta. Mogoče zaradi tega glasba prejšnjega stoletja ni več aktualna za mlade in njihov svet.

Analize anket pa so prav tako pokazale, da nek delež otrok posluša glasbo, ki jo ali pa so jo poslušali njihovi starši. Na to pa vpliva tudi popularna glasba, ki se s časom hitro spreminja. Ravno nasprotno od prejšnjega razloga (Zakaj je hipoteza ovržena?) pa je možen tudi sledeči razlog. Danes se, mogoče celo bolj kot kadarkoli prej, spet posluša glasba osemdesetih in devetdesetih let prejšnjega stoletja. Ta trend se širi predvsem med mladimi.

Ali meniš, da ima slovenska glasba veliko prepoznavnost?

Pri petem vprašanju naju je zanimalo, ali anketiranci menijo, da ima slovenska glasba veliko prepoznavnost. Vprašanje je bilo zaprtega tipa. Vprašani je lahko izbral le me dvema možnostim: DA ali NE.

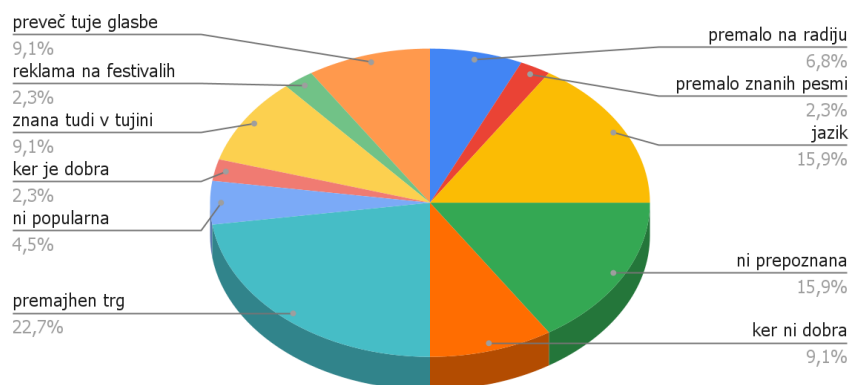
Graf 5: Ali meniš, da ima slovenska glasba veliko prepoznavnost?

Rezultati:

Večina vprašanih (82 %) meni, da slovenska glasba nima velike prepoznavnosti. Le 18 % anketirancev meni, da ima slovenska glasba veliko prepoznavnost.

Anketiranci so morali pri šestem vprašanju utemeljiti svoj odgovor na prejšnje, peto vprašanje.

Zakaj tako misliš?

n=110

Graf 6: Razlogi za (ne)prepoznavnost slovenske glasbe

Rezultati – možnih več odgovorov:

Vprašanje je bilo odprtega tipa, vprašani so lahko na črto napisali karkoli. Vprašanje se je pokazalo tako tistim, ki so v petem vprašanju odgovorili da, kot tistim, ki so označili ne.

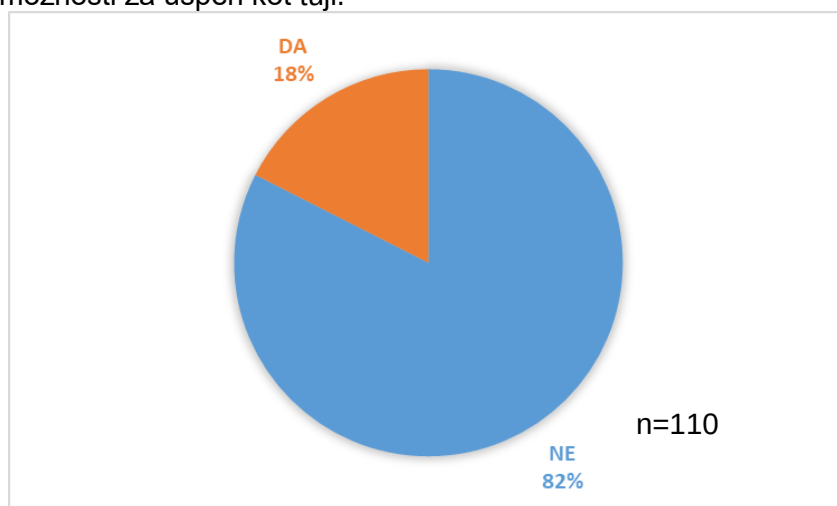
Največ anketirancev (22,7 %) meni, da je za neprepoznavnost kriv majhen trg oz. majhnost države. Velik odstotek (15,9 %) je dosegel tudi odgovor, da je za neprepoznavnost "kriv" jezik. Anketiranci so videli vzrok tudi v preveliki količini tuje glasbe ali slabši kakovosti.

Anketiranci, ki menijo, da je slovenska glasba prepoznavna, so največkrat odgovorili, da je to zato, ker je znana tudi v tujini, kar ji dviguje prepoznavnost.

Izkazalo se je tudi, da nekateri anketiranci niso argumentirali svoje prejšnje odločitve. Saj so neprepoznavnost argumentirali s tem, da ni prepoznana. Niso pa zapisali, zakaj tako menijo.

Ali meniš, da imajo slovenski glasbeniki enake možnosti za uspeh kot tuji?

Pri sedmem vprašanju naju je zanimalo, ali anketiranci mislijo, da ima slovenski glasbenik enake možnosti za uspeh kot tuji.

Graf 7: Ali meniš, da imajo slovenski glasbeniki enake možnosti za uspeh kot tuji?

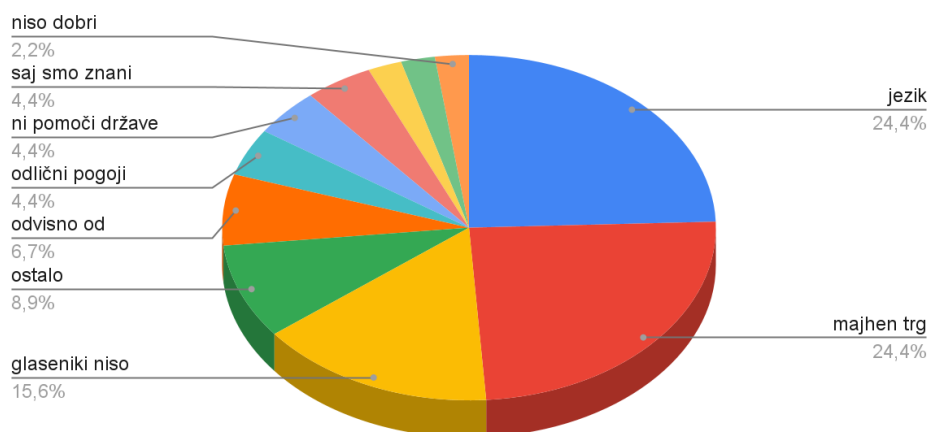
Rezultati:

Večina vprašanih meni, da slovenski glasbeniki nimajo enakih možnosti za uspeh kot tuji. Le 18 % jih meni, da so možnosti za uspeh enake slovenskim in tujim glasbenikom. Izkazalo se je, da je razmerje odgovorov enako kot pri vprašanju o prepoznavnosti slovenske glasbe.

Razlogi za (ne)uspeh slovenskih glasbenikov

Svoje odgovore so anketiranci tudi pojasnili. Temu je bilo namenjeno osmo vprašanje. Vprašanje so dobili tako tisti, ki so odgovorili z DA (mislijo, da imajo tuji in slovenski glasbeniki enake možnosti za uspeh), kot tisti, ki so označili NE (ne mislijo, da imajo tuji in slovenski glasbeniki enake možnosti za uspeh). Vprašanje je bilo odprtega tipa.

Razlogi za enake/neenake možnosti slovenskih in tujih glasbenikov za uspeh

n=110

Graf 8: Razlogi za (ne)uspeh slovenskih glasbenikov.

Večinski del vprašanih (24,4 %) meni, da slovenski glasbeniki nimajo enakih možnosti za uspeh zaradi jezika oz. ker je slovenski trg premajhen, ker je Slovenija premajhna država. Veliki delež (15,6 %) anketirancev meni, da glasbeniki, država niso dovolj znani v tujini in imajo za to glasbeniki slabše možnosti za uspeh v tujini. Da uspeh ni odvisen od narodnosti temveč od posameznika, meni 6,7 % ljudi, ki so odgovorili na to vprašanje. Da imamo v Sloveniji odlične pogoje za dobro, kakovostno glasbo, meni (4,4 %) vprašanih. Skupino ostalo, ki predstavlja 8,9 % vprašanih, sestavljajo odgovori, ki ne sodijo v nobeno drugo skupino. To so odgovori:

“en random loh nrdi shit musko u angliji pa bo bl uspeu k pa ns jan plestenjak k se trud ze 100 let”,

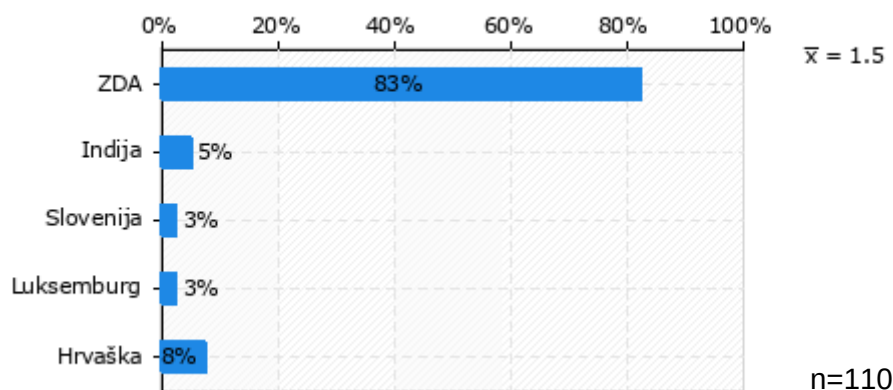
“ray in marjetka mislta da mata lahko use v svojem žepu.”,

“ker je težje dobro uspeti”,

“težko je priti na “sceno”, da bi kaj zaslužil. tuji veliko hitreje zaslužijo več.”.

Kje glasbeniki najlažje uspejo

Deveto vprašanje je bilo zaprtega tipa. Anketiranci so morali označiti polje pred eno ali več državami, kjer glasbeniki po njihovem mnenju najlažje uspejo. Izbirali so lahko med: ZDA, Indijo, Slovenijo, Hrvaško in Luksemburgom. Države sva izbrali na podlagi njihove velikosti. Izbrale sva nekaj takih, ki so večje (npr.: ZDA, Indija) od Slovenije in nekaj manjših (npr.: Luksemburg).

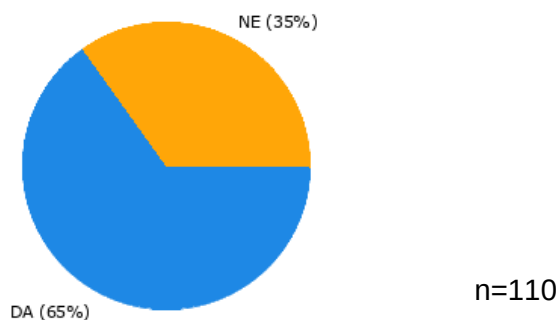

Graf 9: V kateri državi glasbeniki najlažje uspejo?

Velika večina vprašanih je mnenja, da je najlažje uspeti v ZDA. Ostale države so redko izbrali. Razlog je v tem, da izmed vseh tujih znanih glasbenikov in glasbenih skupin (glede na ponujene države) anketiranci najbolj poznajo ravno ameriške. Tu se skriva tudi razlog, da je Hrvaška na drugem mestu (čeprav le z 8 %), saj več vprašanih pozna hrvaške kot indijske glasbenike.

Ali se ti zdi slovenski trg premajhen za uspeh glasbenikov/glasbenih skupin?

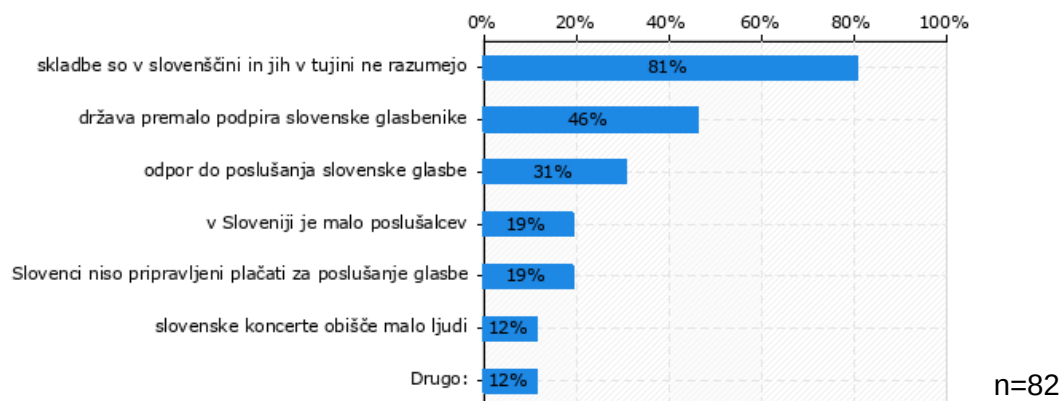
Deseto vprašanje je bilo prav tako zaprtega tipa. Anketiranci so na vprašanje (Ali se ti zdi slovenski trg premajhen za uspeh glasbenikov/glasbenih skupin?) lahko govorili le z DA ali NE.

Graf 10: Ali se ti zdi slovenski trg premajhen za uspeh glasbenikov/glasbenih skupin?

Večina (65 %) meni, da je slovenski trg premajhen za uspeh glasbenikov/glasbenih skupin. V manjšini (35 %) so tisti, ki menijo, da ni tako. Odgovori so bili pričakovani, saj kar četrtna vprašanih meni, da je ravno majhnost trga razlog za neenake možnosti uspeha slovenskih in tujih glasbenikov.

Zanimalo naju je, zakaj menijo, da je slovenski trg premajhen. Kdor je pri prejšnjem vprašanju odgovoril z DA, je dobil dodatno vprašanje. Vprašani so izbirali med različnimi možnostmi, med katerimi so jih lahko izbrali več.

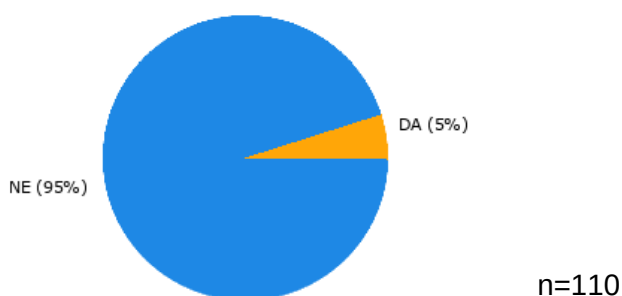
Graf 11: Majhen trg - vzroki za težji uspeh glasbenikov

Večina (81 %) meni, da je trg premajhen za uspeh zaradi nerazumevanja slovenskih besedil. 46 % vprašanih meni, da na neuspeh slovenskih glasbenikov najbolj vpliva premajhna podpora države. Zanimivo je, da kar 31 % vprašanih misli, da na neuspeh predvsem vpliva odpor do poslušanja slovenske glasbe. 19 % vprašanih meni, da na to vpliva malo število poslušalcev v Sloveniji. Prav tako jih 19 % meni, da na neuspeh vplivajo Slovenci, ki niso pripravljeni plačati za poslušanje glasbe. Da slovenske koncerte obišče malo ljudi, meni 12 % vprašanih. Nekateri so navedli druge možnosti:

- niso Balkanci,
- ne poznajo sploh države oz. glasbenikov,
- trg je premajhen, nimajo reklame in jih ljudje ne poznajo.

Ali čutiš odpor do slovenske glasbe?

Dvanajsto vprašanje je bilo prav tako zaprtega tipa. Anketiranci so na vprašanje (Ali čutiš odpor do slovenske glasbe?) lahko odgovorili le z DA ali NE.

Graf 12: Ali čutiš odpor do slovenske glasbe?

Večina (95 %) ne čuti odpora do slovenske glasbe. Le 5 % izmed vprašanih ga čuti (6 učencev). Zanimivo je, da je pri prejšnjem vprašanju kljub temu kar 31 % vprašanih menilo, da je prisoten odpor do poslušanja slovenske glasbe, kar kaže na to, da je med mladimi čutiti odklonilen odnos.

Trinajsto vprašanje so dobili le anketiranci, ki so v prejšnjem vprašanju odgovorili, da čutijo odpor do slovenske glasbe. Kot glavna vzroka so navedli, da jim ni všeč ali pa da jim manjka balkanski ritem.

ni mi usec
ker nima istega ritma kot balkanske pesmi

Graf 13: Vzroki za odpor do slovenske glasbe

S pomočjo analize pri tem vprašanju sva ovrgli peto hipotezo (15 % mladih čuti odpor do slovenske glasbe), saj so analize ankete pokazale, da kar 95 % vprašanih ne čuti odpora do slovenske glasbe. Le 5 % vprašanih je odgovorilo, da čutijo odpor. Podatki so naju presenetili, saj sva menili, da bodo rezultati ravno nasprotni. Znake odpora sva, še preden sva ustvarili anketo, opazili pri sošolcih in vrstnikih. Posledično sva predvidevali, da bo anketa pokazala enake rezultate, vendar se je zgodilo ravno nasprotno.

Kaj bi izboljšalo slovensko glasbo?

Tudi štirinajsto vprašanje je bilo odprtega tipa. Vprašani so zapisali, kaj bi po njihovem mnenju izboljšalo slovensko glasbeno sceno. Ker so odgovarjali s svojimi besedami, sva odgovore združili po pomenu.

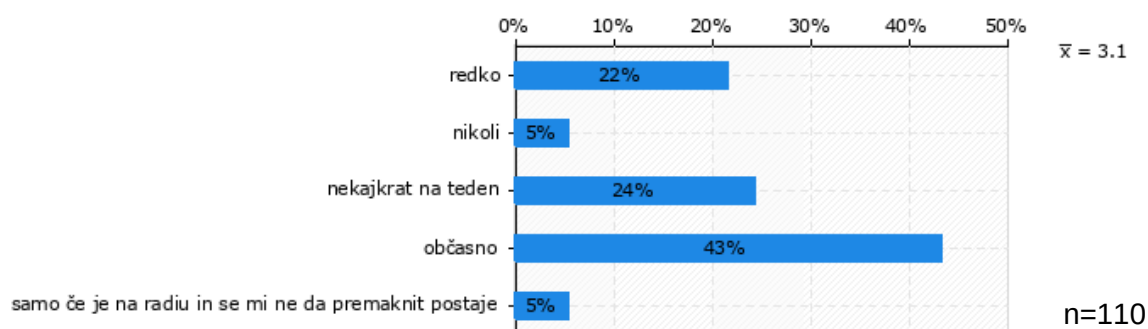
Graf 14: Kaj po tvojem mnenju manjka ali bi izboljšalo slovensko glasbeno sceno?

Večina vprašanih (25) meni, da bi slovensko glasbeno sceno izboljšalo več oglaševanja slovenske glasbe, slovenskih ustvarjalcev. S tem se kar strinjava, saj še premalo poudarjamo pomen slovenske glasbe. Drugo mesto po številčnosti si delijo kar štirje dogovori: več poslušalcev, modernizacija glasbenega sloga, izvirnost v glasbi in ne vem. V skupini drugo so odgovori, ki so se najbolj razlikovali od vseh ostalih. Primer dveh takih:

*“mlajši ustvarjalci ki nudijo to kar \”hocejo\” mlajše generacije” in
“lepše punce v video spotih”.*

Ali poslušáš slovensko glasbo?

Zanimalo naju je tudi, ali vprašani sploh poslušajo slovensko glasbo. Vprašanje zaprtega tipa.

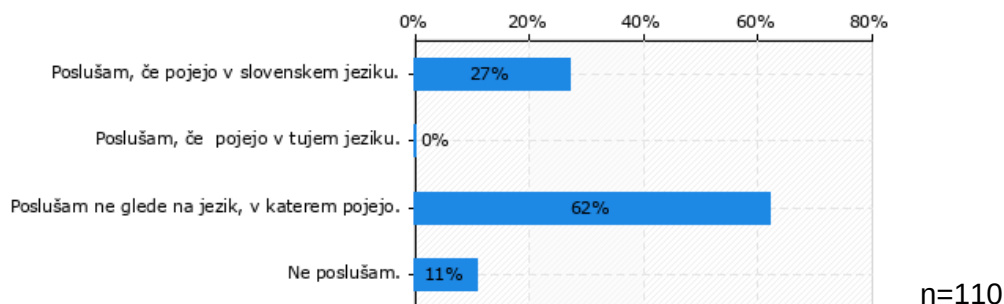

Graf 15: Ali poslušáš slovensko glasbo?

Večina vprašanih je odgovorila, da slovensko glasbo poslušajo občasno. To naju je presenetilo, saj sva pričakovali večino pri odgovoru, da nikoli ne poslušajo slovenske glasbe. Presenetil naju je tudi drugi odgovor po številčnosti, in sicer da slovensko glasbo poslušajo nekajkrat na teden. Nepričakovan je bil tudi podatek, da tako majhno število vprašanih nikoli ne posluša slovenske glasbe.

Ali poslušáš glasbo slovenskih avtorjev?

Naslednje vprašanje je bilo povezano s tem, ali poslušajo glasbo slovenskih avtorjev. Tu je bila vključena tudi glasba, ki jo slovenski glasbeniki pojejo v tujih jezikih. To je bilo vprašanje zaprtega tipa.

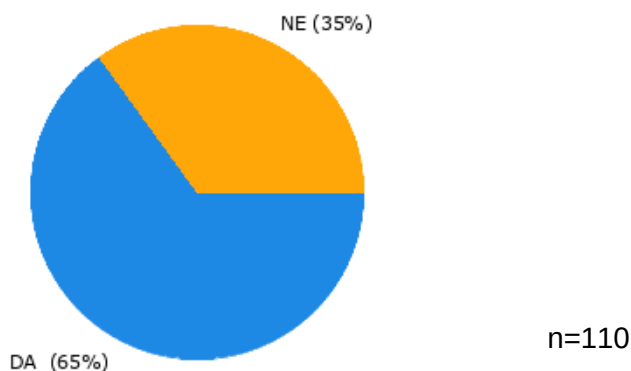
Graf 16: Ali poslušáš glasbo slovenskih avtorjev?

Večina anketiranih (62 %) je označila, da posluša glasbo ne glede na jezik. Pri tem vprašanju naju je predvsem presenetilo, da je več takih (27 %), ki poslušajo glasbo, če glasbenik v njej poje v slovenščini, kot tistih, ki poslušajo glasbo le, če glasbenik poje v tujem jeziku. To naju je presenetilo predvsem zaradi tega, ker se je v zgornjih vprašanjih izkazalo, da mladi poslušajo več tuje glasbe. Presenetilo naju je tudi zastopanje odgovora glasbe ne poslušam (11 %), saj meniva, da glasba predstavlja velik del življenja mladih, saj jih obkroža skoraj na vsakem koraku. Poslušajo jo v šoli med odmori preko šolskega radia, poslušajo jo na avtobusu, v avtomobilu ... Žal se tu število dogovorov ne ujema s prejšnjim vprašanjem, v katerem je le 5 % odgovorilo, da slovenske glasbe ne posluša nikoli.

Ali si v mlajših letih poslušal več slovenske glasbe?

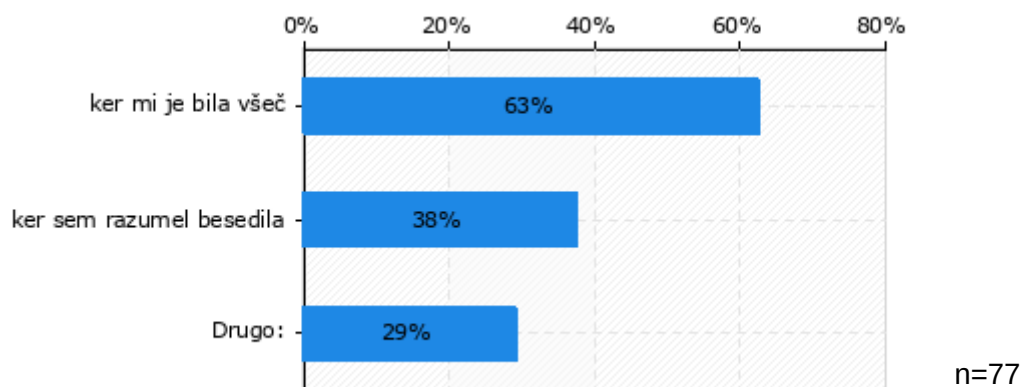
Sedemnajsto in osemnajsto vprašanje nama je odprla Lilijina mlajša sestra, ki je kot mlajša poslušala izključno samo slovensko glasbo, saj še ni dobro znala tujih jezikov in posledično ni razumela besedil. Zanimalo naju je, ali tudi drugi tako menijo.

Kot sva pričakovali, je večina (65 %) v mladosti poslušala več slovenske glasbe, kot jo zdaj. Meniva, da na to ne vpliva le neznanje jezika, temveč tudi podatek, da je več otroških pesmi v slovenščini, da se starši pri otrocih tudi z glasbo trudijo bogatiti otrokov besedni zaklad, da se v vrtcih vrtijo pretežno slovenske pesmi ipd. A vseeno je na drugi strani tudi precej velik odstotek (35 % – več kot tretjina) takih, ki v otroštvu niso poslušali več slovenskih pesmi kot jih zdaj. Možno je, da ta dobra tretjina še zdaj posluša približno enako število slovenskih pesmi, kot jih je.

Graf 17: Ali si v mlajših letih poslušal več slovenske glasbe?

Osemnajsto vprašanje se je navezovalo na prejšnje vprašanje. Vprašanje so dobili le tisti, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z DA (v mladosti sem poslušal več slovenske glasbe). Spraševali sva, zakaj je vprašani v mladosti poslušal več slovenske glasbe.

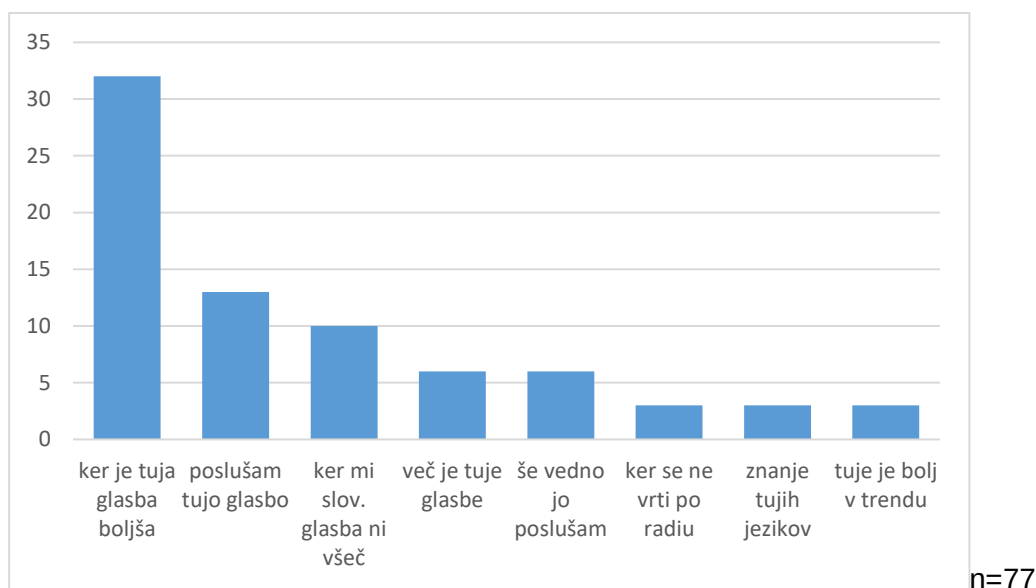
Graf 18: Zakaj si včasih poslušal več slovenske glasbe?

Večina (63 %) meni, da so včasih, v mladosti, poslušali več slovenske glasbe, ker jim je bila všeč. Meniva, da je tako, saj nam je bolj všeč glasba, ki jo razumemo, glasba, ki jo poslušajo naši starši. A vseeno sva mislili, da bo imel večje zastopanje odgovor "ker sem razumel besedila". Večina tistih, ki je označila odgovor drugo, meni, da so včasih poslušali več slovenske glasbe predvsem zaradi staršev. To sva tudi predvidevali, vendar te možnosti v vprašalnik nisva navedli.

zaradi staršev
in ker so me s tem seznanjali starši
zaradi staršev
vse otroške pesmice, ki sem jih poslušal, ko sem bil še v vrtcu, so v slovenščini. kasneje pa sem prvo spoznal slovenske glasbenike. drugega dolgo niti nisem poznal.
ker so to poslušali starši
lažje sem se naučila besedilo.

Slika 5: Zakaj si včasih poslušal več slovenske glasbe – drugi odgovori

Devetnajsto vprašanje je bilo odprtega tipa. Zanimalo naju je, kaj je razlog, da danes poslušajo več tuje glasbe. Prav tako kot osemnajsto se je navezovalo na sedemnajsto vprašanje in so ga dobili le tisti, ki so na sedemnajsto vprašanje odgovorili z DA.

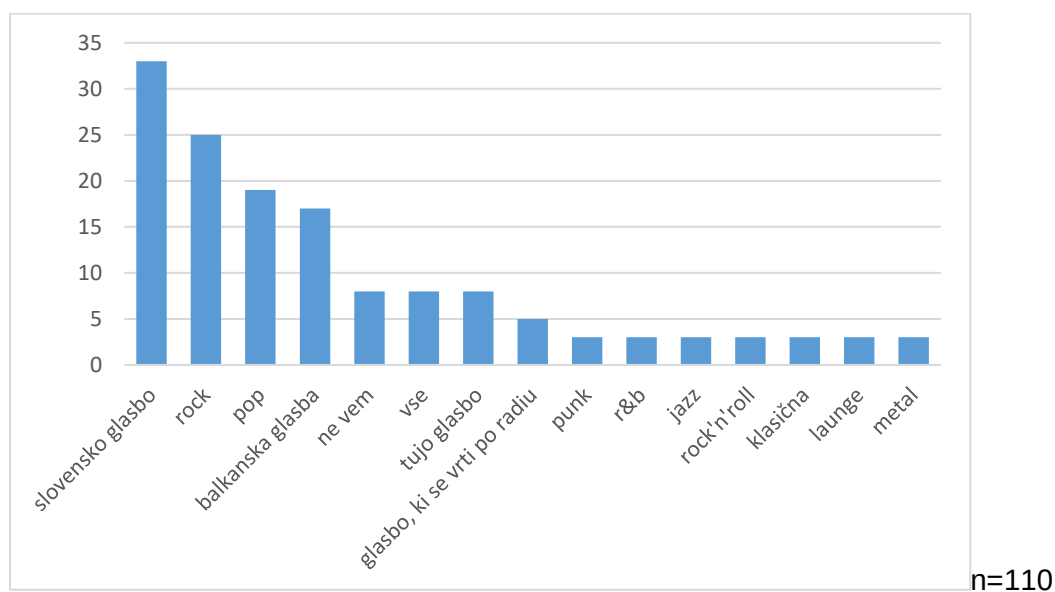

Graf 19: Zakaj danes ne poslušáš več toliko slovenke glasbe?

Večina (32) je odgovorila, da slovenske glasbe ne posluša več toliko, saj je tuja boljša. Pričakovali sva, da bo večina tako odgovorila. Tudi drugi največkrat navedeni razlog se nanaša na tujo glasbo. Samo 6 vprašanih je napisalo, da še zmeraj poslušajo glasbo slovenskih avtorjev. Tako sva tudi pričakovali, saj veliko mladih raje posluša tujo glasbo. A v primerjavi z ostalimi grafi, predvsem s tistim pri 15. vprašanju, kjer je bilo več tistih, ki slovensko glasbo poslušajo redko, občasno ali nekajkrat na teden, kot tistih, ki slovenske glasbe sploh ne poslušajo.

Kaj poslušajo tvoji starši?

Dvajseto vprašanje je bilo odprtega tipa. Anketiranci so napisali, kakšno glasbo poslušajo njihovi starši. Vprašani so lahko napisali tudi več kot eno zvrst. V tem primeru sva odgovor šteli v več kot eno kategorijo, zato je seštevek vseh odgovorov večji od števila oseb, ki so odgovorili na to vprašanje.

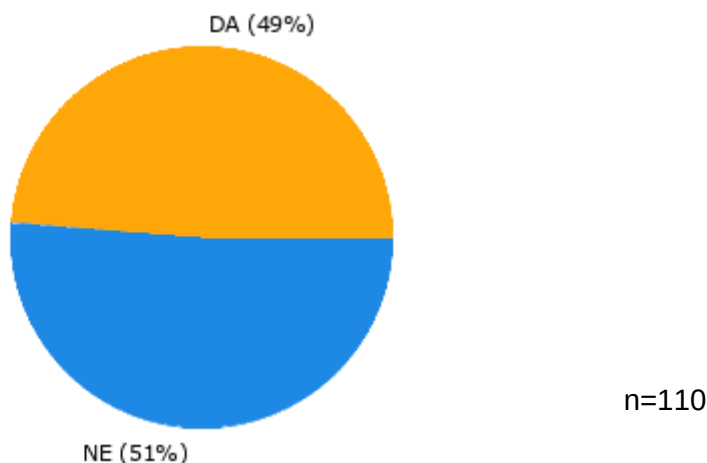
Graf 20: Kaj poslušajo tvoji starši?

Večina staršev posluša slovensko glasbo. Veliko je tudi takih, ki poslušajo starejše zvrsti, kot so rock, pop, punk, r&b, rock and roll, lounge, metal ipd. Meniva, da do tega pride, ker starši

pretežno še zmeraj poslušajo glasbo, ki so jo včasih poslušali in je bila popularna tudi v njihovi mladosti.

Po odgovorih sta bila izenačena odgovora »ne vem« in »vse«. Meniva, da so tako odgovorili predvsem tisti, ki se jim ni ljubilo reševati ankete oz. tisti, ki niso imeli blizu staršev, da bi jih vprašali.

Naslednje vprašanje je bilo povezano z glasbenim okusom staršev anketirancev. Vprašani so na vprašanje (Ali se je glasbeni okus tvojih staršev spremenil (danes poslušajo drugačno glasbo, kot so jo v mladosti)?) lahko govorili le z DA ali NE.

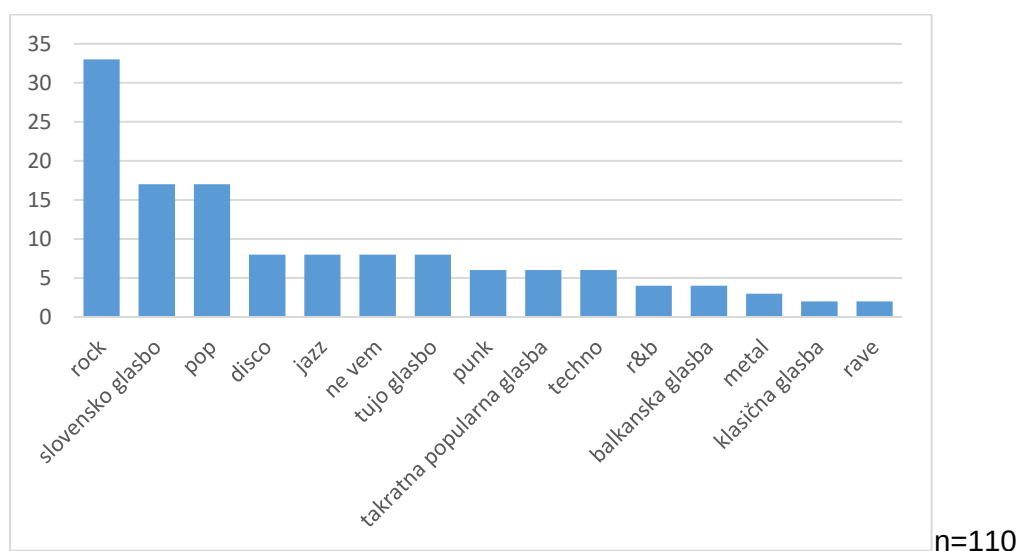

Graf 21: Ali se je glasbeni okus tvojih staršev spremenil?

Pri tem vprašanju je bil delež tistih, ki so označili DA (da se je glasbeni okus njihovih staršev spremenil) približno enak tistim, ki so označili NE (da se okus ni spremenil). Razlika je bila zgolj za 2 %. A vseeno je malo več takih, ki so odgovorili, da se glasbeni okus njihovih staršev ni spremenil. To sva tudi pričakovali, saj tudi pri svojih starših opažava, da se na njihovi "play listi" znajdejo predvsem skupine, ki so jih poslušali v svoji mladosti.

Katero glasbo so poslušali tvoji starši, ko so bili tvojih let?

Dvaindvajseto vprašanje je bilo odprtega tipa. Anketiranci so napisali, katero glasbo so poslušali njihovi starši, ko so bili njihovih let. Vprašani so lahko napisali tudi več kot eno zvrst. V tem primeru sva odgovor šteli v več kot eno kategorijo, zato je seštevek vseh odgovorov večji od števila oseb, ki so odgovorili na to vprašanje.

Graf 22: Katero glasbo so poslušali tvoji starši, ko so bili tvojih let?

Tako kot pri dvajsetem vprašanju je večina staršev poslušala oz. še posluša rock, pop, punk, r&b, metalico in slovensko glasbo. Kot sva že zgoraj napisali, meniva, da je tako zato, ker se glasbeni okus večine staršev ni pretirano spremenil. Sicer tega graf pri enaindvajsetem vprašanju popolnoma ne potrjuje, saj sta deleža tistih, ki so ohranili glasbeni okus ali pa so ga zamenjali, skoraj enaka.

Spremenjen glasbeni okus potrjujejo tudi nekatere zvrsti, ki se pri odraslih pojavijo danes, v njihovi mladosti pa niso bile zastopane ali obratno (grafa 20 in 22).

Precej veliko zastopanost so imeli včasih zvrsti disco, jazz, klasična in balkanska glasba, ki se pri dvajsetem vprašanju ne pojavijo pogosto oz. se sploh ne pojavijo.

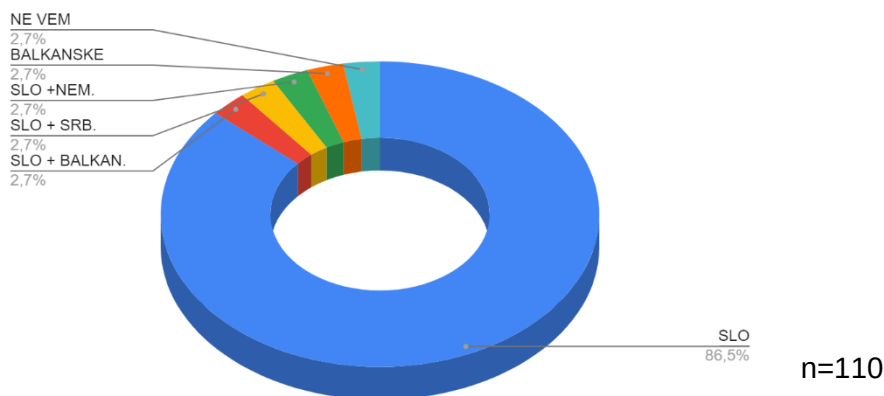
S primerjavo odgovorov na to in prejšnja vprašanja sva prvo hipotezo (Mladostniki danes poslušajo drugačno glasbo, kot jo poslušajo starejši) delno potrdili.

Analiza anket potrjuje, da se glasba, ki jo danes poslušajo nekateri mladi, precej razlikuje od glasbe, ki jo poslušajo starejši.

Po drugi strani pa vedno več mladih posluša glasbo mladosti svojih staršev ter starih staršev. Izstopa glasba 70., 80. in 90. let 20. stoletja, predvsem zaradi razširjenosti in popularizacije skozi različne portale, kot so YouToube, Spotify, iMusic... Med razgovorom z vrstniki sva ugotovili, da je to odvisno tudi od vzgoje oziroma tega, kako specifičen je glasbeni okus staršev.

Katere narodnosti so tvoji starši?

Pri triindvajsetem vprašanju naju je zanimalo, katere narodnosti so starši anketirancev. To naju je zanimalo predvsem zato, ker meniva, da tudi narodnost vpliva na glasbeni okus staršev in zaradi tega tudi učencev, dijakov.

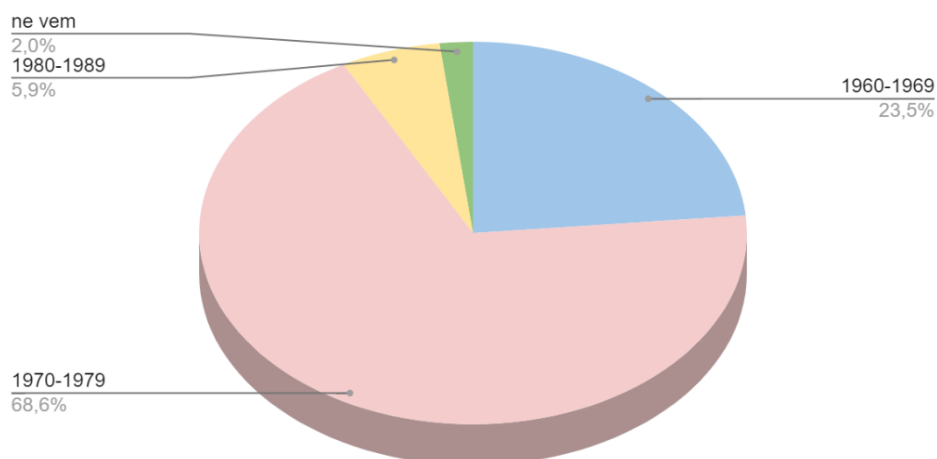

Graf 23: Katere narodnosti so tvoji starši?

Kot sva že na začetku navedli, je bila anketa anonimna. Nisva poznali imen in priimkov vprašanih. Prav tako sva jo uporabili le za raziskovalne namene. Narodnost staršev naju je zanimala predvsem z vidika glasbenega okusa staršev, učencev in dijakov ter ali je to dvoje morebiti povezano. Izkazalo se je, da je, saj so starši, katerih narodnost je balkanska (kot so nekateri navajali), v mladosti in tudi zdaj odgovorili, da poslušajo predvsem glasbo balkanskih (srbskih, hrvaških, bosanskih...) avtorjev. Njihov glasbeni okus seveda vpliva tudi na njihove otroke. To je pokazala tudi anketa, saj je večina takih otrok odgovorila, da poslušajo prav tako glasbo tujih, predvsem balkanskih avtorjev.

Katerega leta so se rodili tvoji starši?

Štiriindvajseto vprašanje se je prav tako nanašalo na starše vprašanih. Zanimala naju je letnica njihovega rojstva. Vprašani so pogosto navajali dve letnici (mamino in očetovo). V tem primeru sva jih šteli kot dve ločeni letnici, zato je seštevek vseh odgovorov večji od števila oseb, ki so odgovorili na to vprašanje.

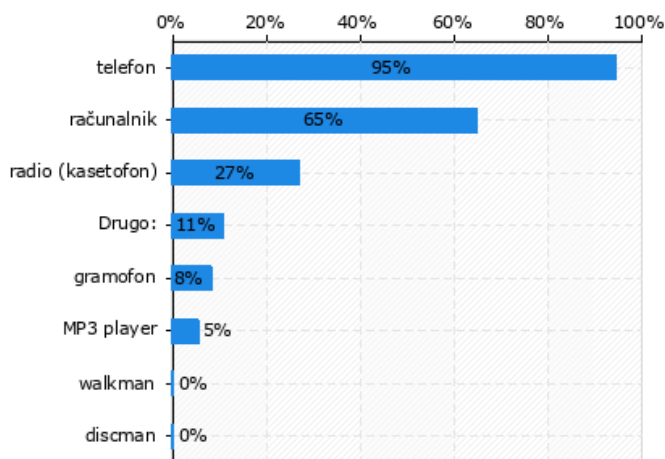
n=110

Graf 24: Katerega leta so se rodili tvoji starši?

Večina staršev je bila rojena med letom 1970 in letom 1979. Takrat so prevladovali zvrsti kot so pop, disco, jazz in rock. To se vidi tudi pri odgovorih na prejšnja vprašanja. Tako sva tudi predvidevali, zato sva sploh zastavili to vprašanje.

Preko katere naprave poslušajo glasbo?

Pri petindvajsetem vprašanju naju je zanimalo, preko katere naprave največkrat glasbo poslušajo učenci, dijaki. Vprašanje je bilo zaprtega tipa. Vprašani so lahko označili eno ali več polj pred imenom naprave, preko katere poslušajo glasbo.

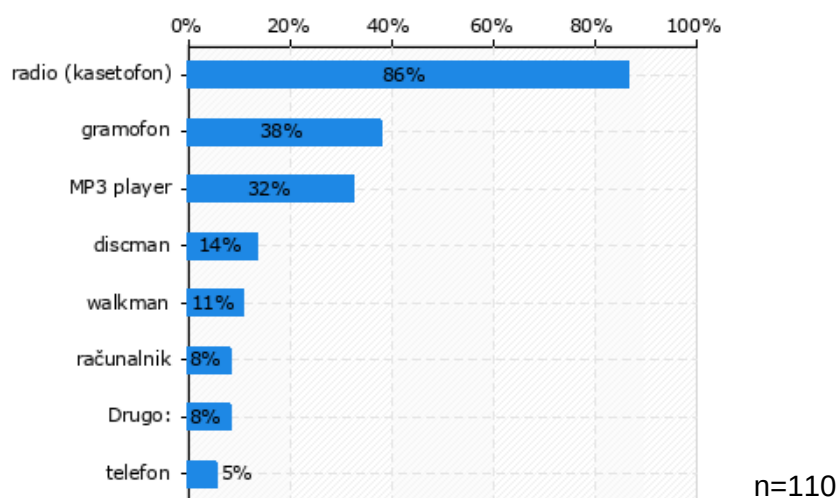
n=110

Graf 25: Preko katere naprave poslušajo glasbo?

Kot sva pričakovali, večina posluša glasbo preko telefona ali računalnika. Naprave, kot so gramofon, walkman, discman, so po najinem mnenju manj zastopani, saj jih ni več na trgu oz. ni rezervnih delov za njih, ne prodajajo se več tako pogosto kasete ... Telefon in računalnik sta tudi večstranska. Preko telefona lahko kličemo, pošiljamo sporočila, poslušamo glasbo ipd. Telefon nas spremlja na vsakem koraku, v šoli, na avtobusu, v telovadnici ..., zato tudi meniva, da več mladih posluša glasbo preko njega. K temu je delno pripomogla tudi epidemija in šolanje na daljavo, saj je zato več mladih dobilo računalnike in telefone.

Preko katere naprave so poslušali glasbo tvoji starši?

Šestindvajseto vprašanje je bilo zelo podobno petindvajsetemu. Zanimalo naju je, preko katere naprave so glasbo poslušali starši anketirancev.

Graf 26: Preko katere naprave so poslušali glasbo tvoji starši?

Za razliko od prejšnjega vprašanja tu prvo in drugo mesto po številu odgovorov zasedata radio in gramofon. Sledi jima MP3 player, discman in walkman, ki pri prejšnjem vprašanju sploh niso bili zastopani oz. jih ni nihče izbral.

Takšne razlike med vprašanji sva tudi pričakovali, saj sva vedeli, da v času mladosti naših staršev računalnika in telefona (kot multimedijske naprave) še ni bilo oz. še nista bila tako razširjena, razvita.

Kako dobro poznamo slovenske glasbenike

Za konec ankete sva prilepili nekaj slik znanih in malo manj znanih, mladih in malo starejših glasbenikov in glasbenih skupin. Vprašanje je bilo odprtega tipa.

Naloga je bila preprosta. Vprašani so morali poimenovati glasbenika/co oziroma glasbeno skupino na fotografiji. A izkazalo se je, da je naloga marsikomu delala velike težave.

Opazili sva, da je večina prepoznala (tudi tisti, ki slovenske glasbe ne poslušajo) predvsem tiste glasbenike in glasbene skupine, ki se v zadnjem času medijsko veliko izpostavljajo, si delajo samoreklamo, so aktivni na družbenih omrežjih ... Taki glasbeniki so na primer Eva Boto, ki je pred kratkim sodelovala na oddaji Leta štejejo, sodelovala je tudi pri oddaji Zvezda pod masko in Znan obraz ima svoj glas. Aktivna je tudi na družbenih omrežjih, kot sta Instagram, Facebook, kjer dnevno objavlja fotografije in tako imenovane "story-je", na katerih reklamira veliko proizvodov, organizira kar nekaj nagradnih iger ipd. Med drugim pa družbena omrežja uporablja tudi za promocijo novih pesmi in koncertov.

Pri glasbenih skupinah so imeli največjo prepoznavnost Čuki. Meniva, da je tako, saj imajo veliko otroških pesmi, igrajo v otroški oddaji Ribič Pepe, igrajo na mnogih otroških dogodkih ipd. Tako, da smo njihove pesmi pogosto poslušali v otroštvu tako doma kot tudi v vrtcu.

Čukom pa po prepoznavnosti sledi mlada skupina Joker Out (ki sva jo opisali že zgoraj). Za njih meniva, da jim je prepoznavnost tako kot Evi Boto zrasla s pomočjo družbenih omrežij in še kar raste.

Spodnja preglednica prikazuje, koliko posameznikov je prepoznalo posameznega avtorja. Odgovore sva razporedili glede na to, kako pogosto nekdo posluša slovensko glasbo. Zanimalo naju je, ali anketirani, ki pogosteje poslušajo slovensko glasbo, bolj poznajo slovenske izvajalce. Ugotovili sva, da tisti, ki ne poslušajo slovenske glasbe, najmanj poznajo

slovenske glasbenike. Tisti, ki pogosteje poslušajo slovensko glasbo, so imeli najvišji odstotek pravih odgovorov.

Glasbenik	Omar Naber		Eva Boto		Vlado Kreslin		Raiven		Peter Lovšin		Maja Keuc		Zoran Predin	
Odgovori:	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe
redko (1)	13	13	9	16	16	9	13	13	3	22	6	19	3	22
nikoli (2)	0	6	3	3	3	3	3	3	0	6	0	0	0	6
nekajkrat na teden (3)	13	13	16	9	16	9	16	9	16	13	9	16	6	19
občasno (4)	19	28	35	13	22	25	25	22	6	41	13	35	6	41
samo če je na radiu in se mi ne da premakniti postaje (5)	6	0	3	3	3	3	0	6	3	3	0	6	3	3
Skupaj	51	60	66	44	60	49	57	53	28	85	28	76	18	91
Skupaj %	46,4%	54,5%	60,0%	40,0%	54,5%	44,5%	51,8%	48,2%	25,5%	77,3%	25,5%	69,1%	16,4%	82,7%
N=110														

Preglednica 1: Poimenuj glasbenika/co na fotografiji.

Do podobnih rezultatov sva prišli pri glasbenih skupinah, kar prikazuje preglednica 2.

Glasbena skupina	Joker Out		Mrfy		Sestre		Siddharta		Koala Voice		Avseniki		Čuki		Dan D		Bepop	
Odgovori:	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe	Prav	Narobe
redko (1)	18	10	7	20	13	13	13	14	3	23	13	13	20	7	7	20	10	17
nikoli (2)	0	7	0	7	0	7	0	7	0	7	0	7	4	3	0	7	0	7
nekajkrat na teden (3)	13	10	6	16	14	10	10	13	3	20	17	7	13	10	13	10	10	13
občasno (4)	33	13	0	46	20	27	33	13	7	40	30	17	30	17	3	43	20	27
samo če je na radiu in se mi ne da premakniti postaje (5)	3	3	0	7	3	3	4	3	0	7	3	3	3	3	0	7	3	3
Skupaj	68	43	13	96	50	60	60	50	13	97	63	47	70	40	23	87	43	67
Skupaj %	61,8%	39,4%	11,5%	87,0%	45,8%	54,5%	54,8%	45,8%	12,1%	87,9%	57,6%	42,4%	63,9%	36,4%	21,2%	78,8%	39,4%	60,6%
N=110																		

Preglednica 2: Poimenuj glasbeno skupino na fotografiji.

S pomočjo zgornjih tabele sva tretjo hipotezo (Prepoznavnost slovenske glasbe je majhna) potrdili.

Analize anket so pokazale, da prepoznavnost slovenske glasbe med mladimi ni velika. Takšne rezultate sva dosegli predvsem z vprašanji o slovenskih glasbenikih. Ob ogledu fotografije so morali napisati ime znanega slovenskega izvajalca ali skupine. Večina anketiranih ni prepoznala glasbenikov na fotografijah.

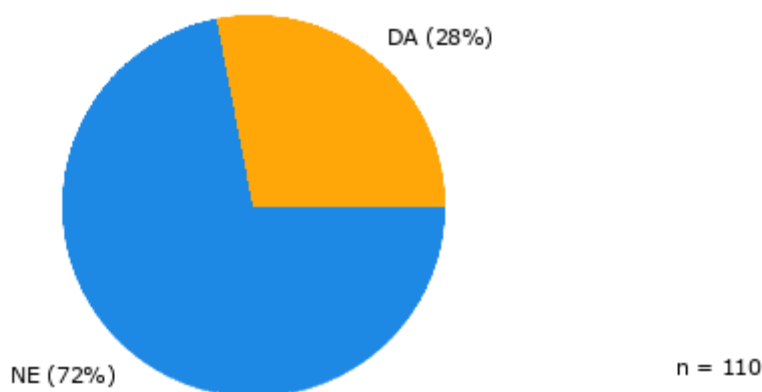
Pridobili pa sva tudi mnenja o svetovni prepoznavnosti slovenske glasbe.

Anketirance sva vprašali, ali mislijo, da slovenska glasba doseže tudi mednarodno občinstvo. Odgovori so pokazali, da jih večina meni, da prepoznavnost slovenske glasbe ni velika.

Prav tako sva s pomočjo zgornjih tabel potrdili četrto hipotezo (Vsaj 10 % sodelujočih ne prepozna glasbenika/glasbenico na fotografiji).

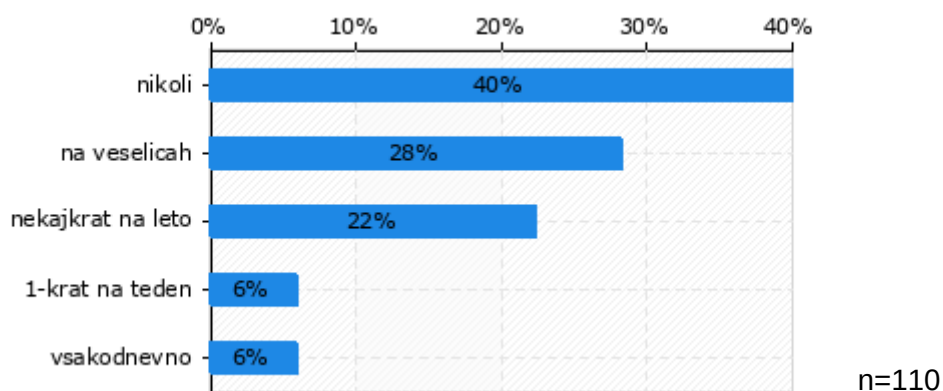
Z analizami sva namreč ugotovili, da velika večina anketirancev ne prepozna slovenskega glasbenika na fotografiji. Glasbenike na fotografijah sva izbirali na podlagi njihove dosedanje prepoznavnosti. Izbirali sva torej tiste, za katere sva menili, da jih bo vsaj eden izmed anketirancev prepoznal. Spoznali sva, da se je ta način dobro obnesel, saj je na vsako vprašanje pravilno odgovoril vsaj en vprašani.

Narodnozabavna glasba med mladimi

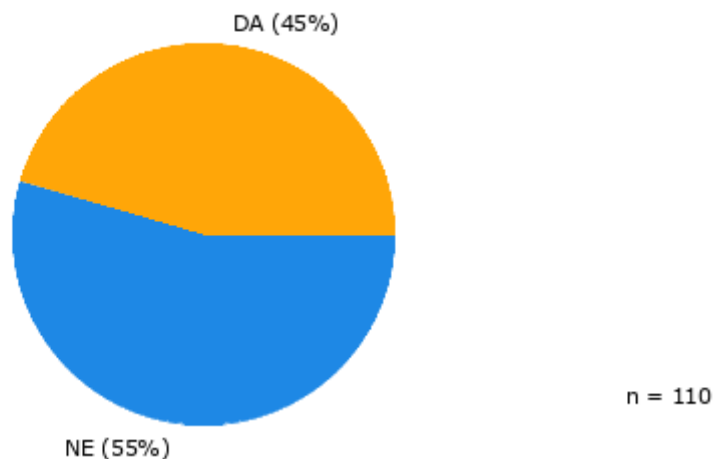
Graf 27; Ali poslušas narodno zabavno glasbo.

Večina anketirancev ne posluša narodnozabavne glasbe. Tega nisva pričakovali, saj sva menili, da veliko število vesellic v našem kraju vpliva na poslušanje narodnozabavne glasbe - vsaj na naši šoli.

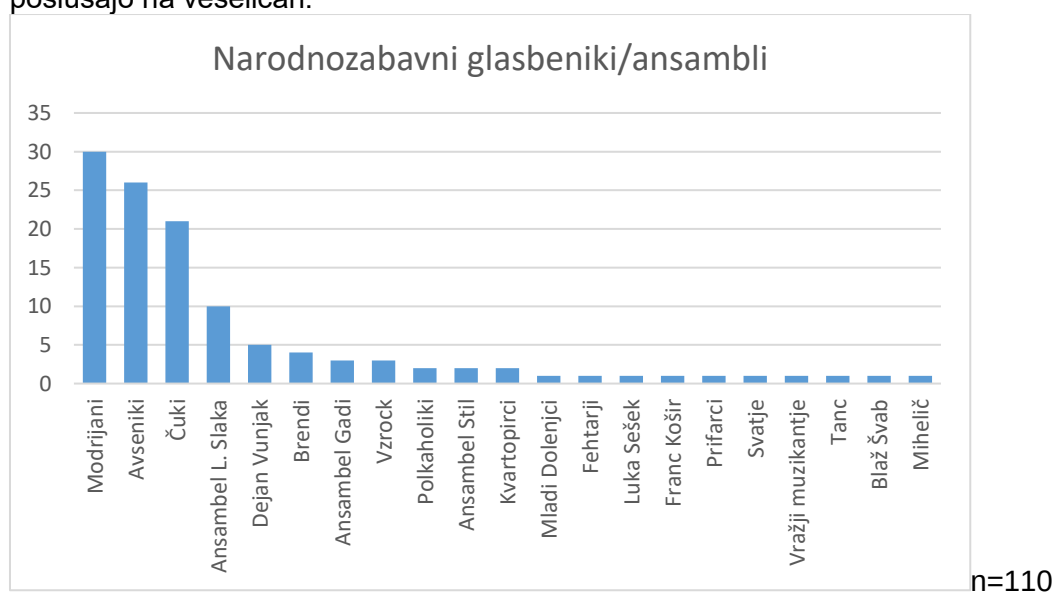
Graf 28: Kako pogosto poslušas narodno zabavno glasbo?

Najpogostejši odgovor je bil nikoli. To sva lahko sklepali že glede na odgovore pri prejšnjem vprašanju. Izmed tistih, ki narodnozabavno glasbo poslušajo, je največ takih, ki jo poslušajo na veselicah. To sva tudi pričakovali, saj so veselice v našem okolišu priljubljene. Ker pa sva najina predvidevanja želeli preveriti, sva učence in dijake vprašali, ali veselice sploh obiskujejo.

Graf 29: Ali obiskuješ veselice?

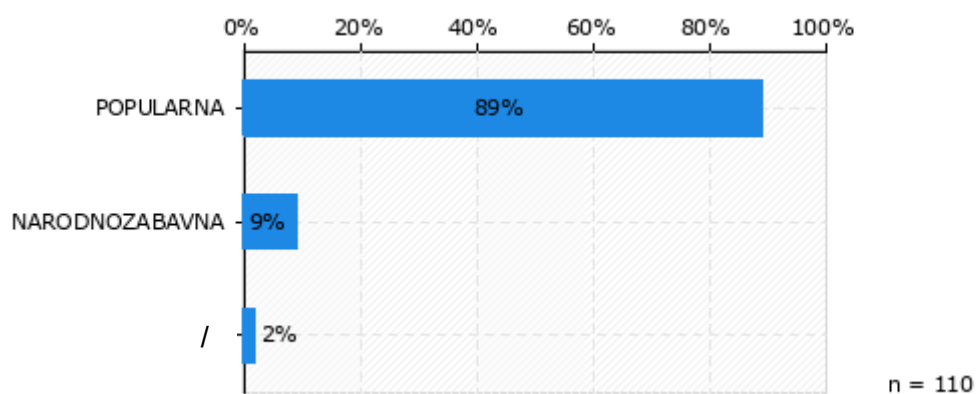
Odgovori pri tem vprašanju so naju v primerjavi z vprašanjem o poslušanju narodnozabavne glasbe presenetili, saj je večina odgovorila, da ne posluša te zvrsti. Hkrati pa jih skoraj polovica obiskuje veselice, na katerih se vrti ta glasbena zvrst. Sva pa našli povezavo s prejšnjim vprašanjem, kjer je drugi najbolj zastopan odgovor, da slovensko narodno zabavno glasbo poslušajo na veselicah.

Graf 30: Navedi nekaj slovenskih narodno zabavnih glasbenikov/ansamblov.

Tudi pri tem vprašanju so naju odgovori presenetili, saj sva pričakovali, da bo največ anketirancev navedlo Ansambel bratov Avsenik. Znašli pa so se na 2. mestu (če ne upoštevamo anketirancev, ki ne poznajo nobenega izmed ansamblov). Največ vprašanih (skoraj polovica) ni napisal nič ali pa glasbenika, ki ustvarja druge glasbene zvrsti. Učenci in dijaki najbolj poznajo Modrijane. Meniva, da veliko vlogo pri njihovi prepoznavnosti igra eden izmed njihovih največjih, če ne celo največji, hit Ti moja rožica, ki jo zna zapeti skoraj vsak Slovenec.

Možnost uspeha

Graf 31: V kateri glasbeni zvrsti se ti zdi lažje uspeti?

Večina anketirancev meni, da je lažje uspeti v popularni glasbi. Pri tem vprašanju nisva imeli posebnih pričakovanj, saj ne veva, kaj je resnično lažje. Pri popularni glasbi ob preboju na mednarodni trg hitro dosežemo široke množice. Po drugi strani pa je naša narodnozabavna glasba podobna narodnozabavniglasbi nemško govorečega sveta in zato tudi zelo priljubljena v Avstriji, Nemčiji in Švici.

ANALIZA ANKETE ZA GLASBENIKE

Naredili sva tudi anketo za glasbenike. Rešilo jo je 22 glasbenikov in glasbenic ter glasbenih skupin. Med anketiranimi je tudi kar nekaj precej znanih imen, kot so: Nuška Drašček, Omar Naber, Joker out, Siddharta, ansambel Gadi, ansambel Smeh in mnogi drugi.

Kako vi (kot glasbeniki) vidite slovensko glasbeno sceno?

Najprej naju je zanimalo, kako glasbeniki sami vidijo glasbeno sceno. Dobili sva zanimive odgovore, saj je bilo vprašanje odprtega tipa.

Pozitivno naju je presenetilo, koliko časa so si nekateri glasbeniki vzeli za odgovore za najino anketo. Večina glasbenikov meni, da je slovenska glasbena scena majhna, a vseeno v njej vidijo potencial. Nekateri menijo, da je treba slovenske glasbenike razdeliti v tri kategorije, in sicer:

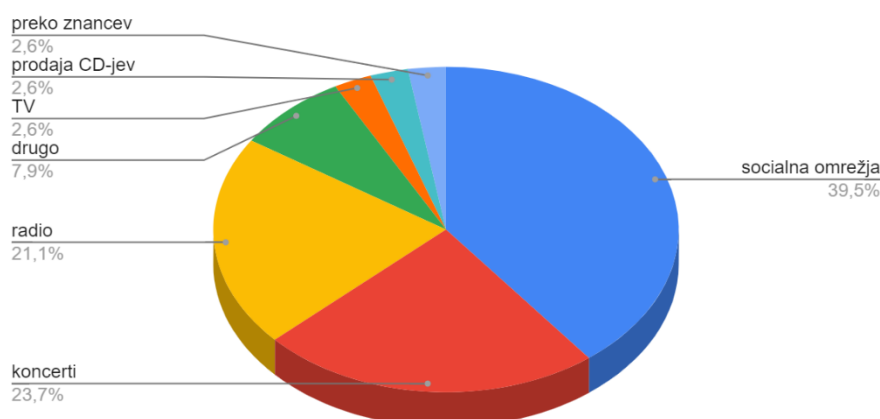
1. kultna scena - glasbena postava, ki jo poslušajo tako mladi kot stari in je uveljavljena kakovostna glasba (npr. Magnifico, Zmelkoow, Dan D);
2. "izgubljena generacija" – glasbeniki, glasbene skupine, ki nimajo več kakovostnega ustvarjalnega procesa, a so v svojih časih imeli nekaj zelo uspešnih popularnih pesmi. Ti ustvarjalci nimajo prihodnosti, ker so "ujeti" v svojem obstoju. To so tisti, po mnenju vprašanih bendov, ki so bili popularni pred 20 leti, a so zdaj prestari za izvajanje svojih pesmi, saj se poslušalci z njimi ne poistovetijo. Ti glasbeniki običajno izvajajo enostavno glasbo, ki ni kakovostna – še posebej glede besedila. V to kategorijo so vprašani šteli predvsem Čuke, Kingstone, Društvo mrtvih pesnikov;
3. mladi val glasbenikov in bendov – Ti bendi imajo največ potenciala za uspeh. Mrfy bend je gonilec novega vzpona mladih bendov v Sloveniji. V to skupino spadajo še Koala voice, Kokosy, Joker Out, Popotnik, Plateau, Before time ...

Z večino se strinjava, saj tudi midve meniva, da je slovenska glasbena scena majhna, a imamo vseeno kar nekaj dobrih glasbenikov in glasbenic ter glasbenih skupin. Strinjava se tudi z dejstvom, da na mladih svet stoji. Slovenija ima kar nekaj odličnih mladih umetnikov in umetnic, kot so na primer Joker Out, letošnji zmagovalci Eme LPS, Kokosy, Mrfy in mnoge druge.

Drugo vprašanje je bilo prav tako odprtega tipa. Anketiranci so zapisali, kako s svojo glasbo dosežejo poslušalce.

Kako s svojo glasbo dostopate do poslušalcev?

Kako s svojo glasbo dostopate do poslušalcev?

n=22

Graf 32: Kako s svojo glasbo dostopate do poslušalcev?

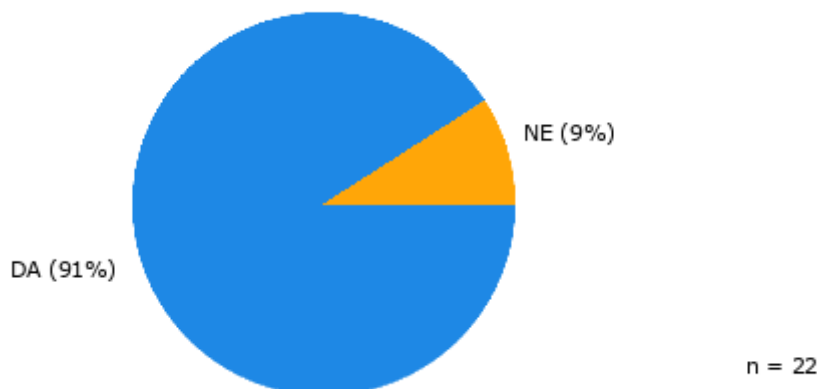
poskušamo se z njimi poistovetiti in delati kvalitetne stvari
ko pišem glasbo, poskušam biti čimbolj iskren. bolj, kot komercialni uspeh mojih projektov me zanima umetniška vrednost tistega, kar sem napisal in posnel.
Želimo jim podati čim bolj avtentično dozo nas!

Slika 6: Drugi odgovori

Pri dostopu do poslušalcev se po najinem mnenju še kar pozna vpliv koronskih časov, ko so bili koncerti v živo prepovedani. To potrjujejo tudi odgovori, saj je kar 39,5 % odgovorilo, da do poslušalcev dostopajo preko družbenih omrežij. Seveda je tudi velik odstotek (23,7 %) takih, ki do poslušalcev še zmeraj dostopajo s koncerti, a verjameva, da so med korono dostopali tudi preko drugih kanalov. Zelo zastopan je tudi radio (21,1 %). Čeprav meniva, da se po slovenskih radijih vrti še vedno premalo slovenskih pesmi. Le malo (2,6 %) glasbenikov do poslušalcev dostopa s prodajo CD-jev. Meniva, da je to tudi zaradi male prodaje, saj večina mladih posluša glasbo preko drugih medijev, kot so Youtube, Spotify, Apple music ipd.

Ali je Covid vplival na vaše glasbeno ustvarjanje?

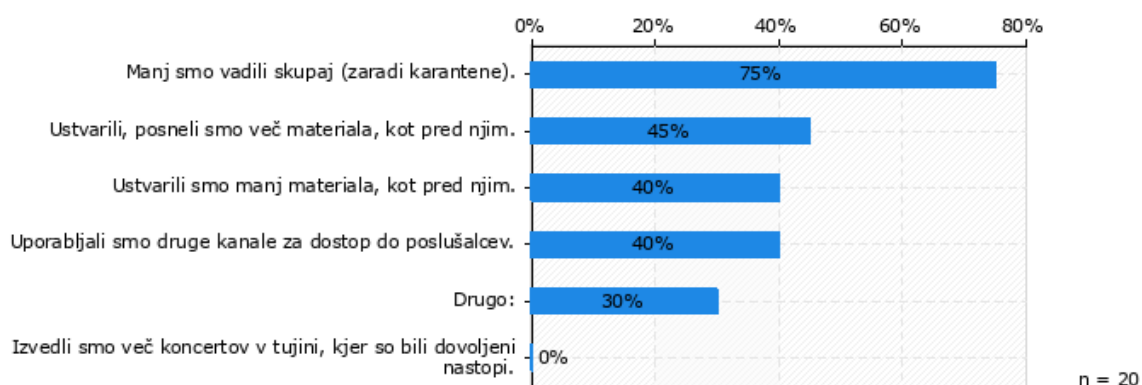
Zanimalo naju je, ali je čas korone vplival na glasbeno ustvarjanje.

Graf 33: Ali je Covid vplival na vaše glasbeno ustvarjanje?

Kot sva pričakovali, je epidemija vplivala na glasbeno ustvarjanje večine (91 %) ustvarjalcev. Le 9 % meni, da epidemija ni vplivala na njihovo glasbeno ustvarjanje. Takšne rezultati sva pričakovali, saj je bilo v času epidemije prepovedano druženje in tako glasbene skupine niso mogle skupaj vaditi, pevci niso mogli vaditi z back-vokalisti in ostalo ekipo. Večina spletnih komunikacijskih omrežij, kot so zoom, face-time ipd. pa ne omogoča primerne kakovosti za skupinsko igranje, petje. Nekaj nastopov je sicer bilo preko družbenih omrežij, vendar so bili ti namenjeni bolj za dušo glasbenikov in premagovanje stisk ljudi, zaslužka pa niso prinesli.

Preverili sva tudi, kako je ta čas vplival na ustvarjanje glasbenikov.

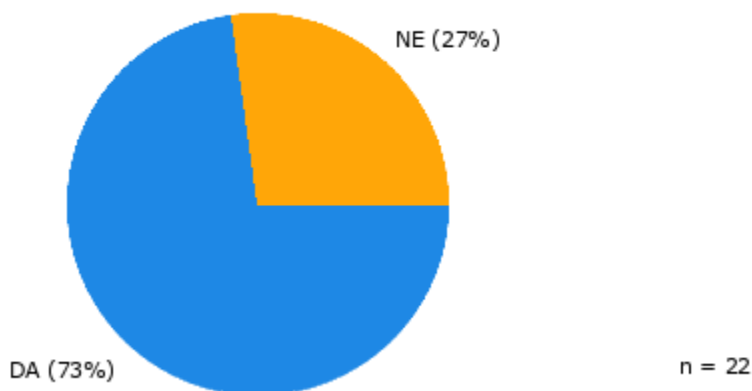
Graf 34: Vpliv corona virusa na ustvarjanje glasbenikov.

Pri večini glasbenikov (75 %) je kovid vplival predvsem na vaje (število vaj). To sva pričakovali, saj kot sva že prej povedali, je bilo to v času epidemije zaradi različnih ukrepov in karantene skoraj nemogoče. Pri nekaterih pa je epidemija pustila tudi pozitivne posledice, saj so v tem času posneli več materiala kot pred njo (45 %). To sva tudi sami opazili pri nekaterih glasbenikih, saj so v tem času izdali kar nekaj dobrih pesmi. 40 % pa meni ravno nasprotno, saj so v tem času posneli manj materiala kot prej. Nekateri (40 %) so se v tem času preusmerili na druge kanale. Ta preusmeritev je sicer trajala nekaj časa, marsikdaj je prišlo do kakšne tehnične težave, tudi publika je potrebovala nekaj časa, da se je na to navadila. Večina tistih, ki je dodala svoj odgovor, je kot razlog navedla manjše število koncertov in zato tudi manj

finančnih sredstev. Če ustvarjalci in glasbene skupine niso imele finančnih sredstev že od prej, niso mogle snemati in izdajati novih pesmi, saj tudi za to potrebuješ kar nekaj denarja.

Ali vam slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv?

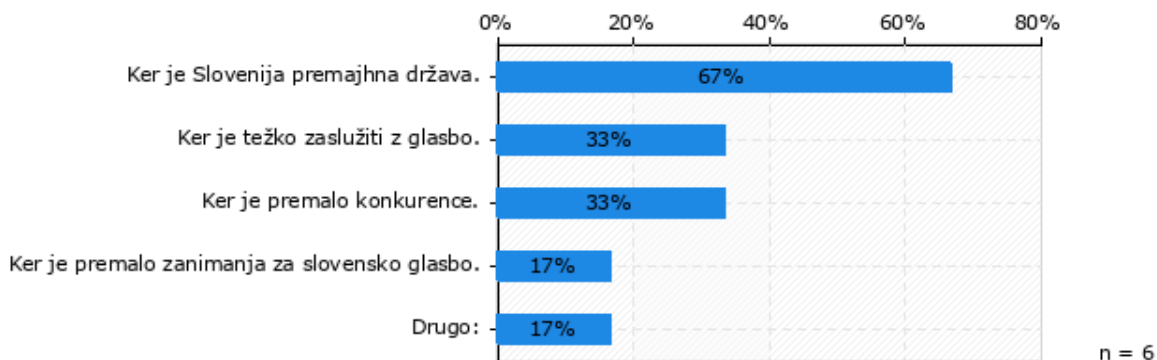
Pri petem vprašanju sva preverjali ambicije slovenskih glasbenikov. Zanimalo naju je, ali jim slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv.

Graf 35: Ali vam slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv?

Skoraj trem četrtinam vprašanih slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv. Le 27 % vprašanih meni, da je slovenski trg premajhen izziv. Po eni strani se strinjava s 27 %, ki menijo, da jim slovenski trg predstavlja premajhen izziv, saj smo res ena izmed manjših držav, ki ima le okoli 2 milijona prebivalcev. In s tem le 2 milijona poslušalcev, kar je v primerjavi z ZDA, Veliko Britanijo in mnogimi drugimi državami precej malo. A po drugi strani je tudi manjše število morebitnih glasbenikov, kar predstavlja manjšo konkurenco.

Če so odgovorili, da jim je slovenski trg premajhen, naju je zanimalo, zakaj.

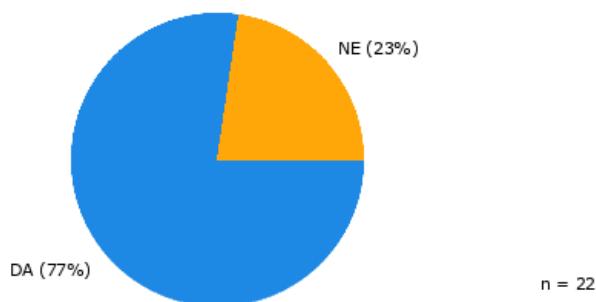

Graf 36: Zakaj vam slovenski trg predstavlja premajhen izziv?

Večina, ki slovenskega trga ne vidi kot dovolj velik izziv, meni, da je to zaradi majhnosti države. Kot sva že zgoraj povedali, se s tem tudi sami strinjava. Tretjina vprašanih je odgovorila, da je za večji izziv potrebne več konkurence. Prav tako je tretjina odgovorila, da je na slovenskem trgu težko zaslužiti in ga zato ne vidijo kot dovolj velik izziv. S trditvijo, da je na slovenskem trgu premalo konkurence, se po eni strani strinjava, saj jo je manj kot v drugih državah že zaradi manjšega števila prebivalcev in tako tudi manjšega števila glasbenikov. A po drugi strani se ne strinjava, saj meniva, da ima Slovenija ogromno mladih, talentiranih in izkušenih, odličnih starejših glasbenikov in glasbenic ter glasbenih skupin.

Ali imate željo po preboju na svetovni/mednarodni trg?

Sedmo vprašanje je bilo prav tako zaprtega tipa. Vprašani so se morali opredeliti, ali imajo željo po preboju na svetovni/mednarodni trg ali ne.

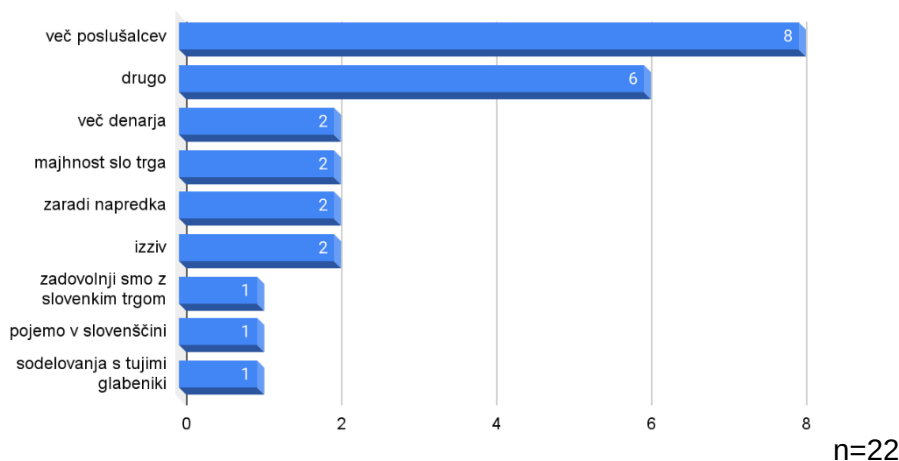

Graf 37: Ali imate željo po preboju na svetovni/mednarodni trg?

Pričakovali sva, da bo večina glasbenikov označila, da si želi preboja na svetovno, mednarodno sceno. A glede na prejšnje odgovore, kjer je večina označila, da jim slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv, sva pričakovanja malo spremenili. Če je pri prejšnjem vprašanju skoraj tri četrtine vprašanih menilo, da jim slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv je pri tem vprašanju več kot tri četrtine vprašanih odgovorilo, da si želijo preboja na svetovni trg. Seveda razumeva, da glasbenikom mednarodni trg prinaša več poslušalcev in več dobička, a zanima naju, zakaj je potem večina odgovorila, da jim slovenski trg predstavlja dovolj velik izziv.

Zanimalo naju je tudi, zakaj si (ne)želijo preboj(a) na mednarodni trg. Vprašanje je bilo odprtega tipa, saj so naju zanimali različni odgovori. Kljub temu sva jih pri analizi združili po podobnosti.

Zakaj?

Graf 38: Zakaj si (ne) želite na mednarodni trg?

Večina tistih, ki si želi preboja na mednarodni trg, si ga želi zaradi večjega števila poslušalcev. Meniva, da si želijo večjo prepoznavnost in več zaslužka. Mnogim predstavlja preboj tudi večji izziv. Veliko glasbenikov si želi več sodelovanja s tujimi priznanimi glasbeniki.

Nekaj glasbenikov pa si ne želi preboja na svetovno glasbeno sceno, saj menijo, da so bodisi prestari za to, bodisi jim slovenska glasbena scena predstavlja dovolj velik izziv ali pa so zadovoljni s svojim trenutnim položajem.

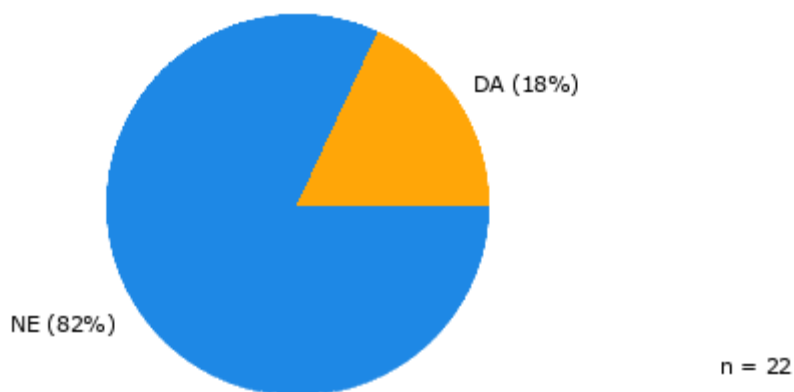
Kaj pogrešate na slovenski glasbeni sceni?

Deveto vprašanje je bilo prav tako odprtega tipa. Vprašani so odgovarjali, kaj pogrešajo na slovenski glasbeni sceni.

Večina na slovenski glasbeni sceni pogreša nekaj novega, nekaj inovativnega, nekaj vznemirljivega. Pri tem ključno vlogo igrajo mladi, zagreti glasbeniki in glasbenice ter glasbene skupine. Nekateri pogrešajo tudi finančno pomoč države. Pogrešajo tudi več slovenske glasbe na nacionalni televiziji in radiu. To pogrešava tudi sami, saj meniva, da se kljub zakonu Republike Slovenije, ki predpisuje obvezni delež predvajanja slovenske glasbe, na radiu vrti premalo slovenske glasbe. Glasbeniki pogrešajo tudi več dvoran, primernih za koncerte. Tudi s tem se strinjava, saj v Sloveniji nimamo veliko takih dvoran. Nekateri pogrešajo tudi za vajo primerne prostore. Meniva, da so ti prostori potrebni predvsem za glasbenike, ki šele začenjajo s svojo samostojno potjo in še nimajo ne izkušenj in ne dovolj finančnih sredstev, da bi si uredili svojo.

Ali menite, da vam država dovolj pomaga (finančno, pri promociji ipd.)?

Želeli sva izvedeti, ali država dovolj pomaga domačim glasbenikom. Pri pomoči ni bila mišljena le finančna, temveč tudi promocijska pomoč in podobno.

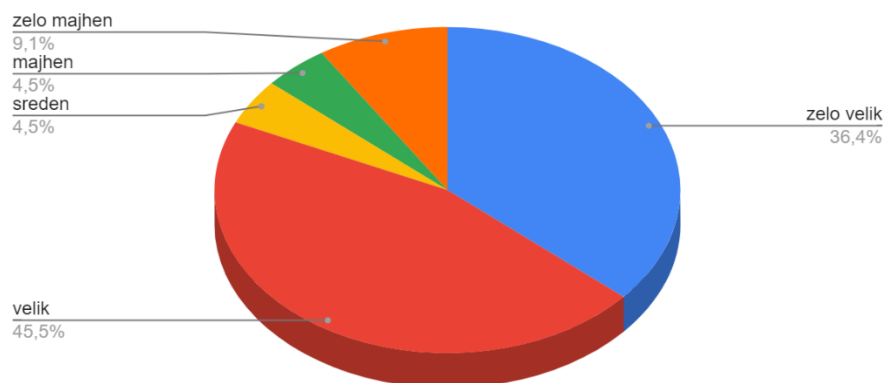
Graf 39: Ali menite, da vam država dovolj pomaga (finančno, pri promociji ipd.)?

Večina (kar 82 %) jih je mnenja, da jim država ne pomaga dovolj. Ta odstotek naju ni presenetil, saj tudi midve meniva, da bi lahko država malo bolj pomagala slovenskim ustvarjalcem glasbe. Lahko bi malo več dala za njeno promocijo, za gradnjo novih dvoran, primernih za koncerte itd. Vseeno pa je 18 % takih, ki menijo, da jim država dovolj pomaga.

Radijske postaje in njihov pomen

Enajsto vprašanje je bilo odprtega tipa. Vprašani so se opredelili do pomena radijskih postaj za njihovo ustvarjanje.

Kakšen pomen imajo za vas radijske postaje?

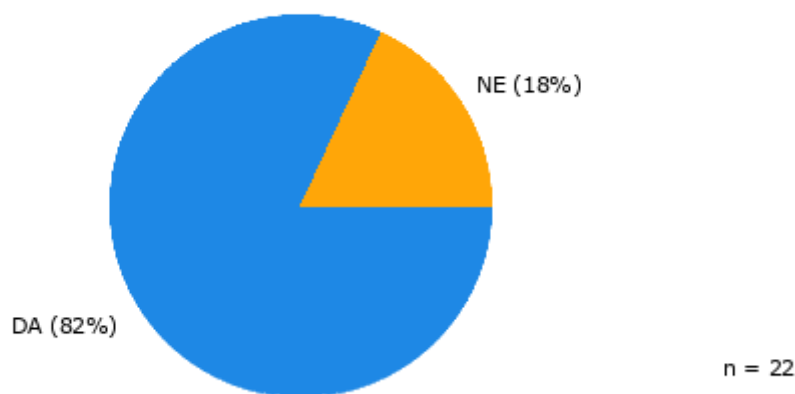

n=22

Graf 40: Kakšen pomen imajo za vas radijske postaje?

Večina meni, da imajo radijske postaje velik in zelo velik (skupaj 70 %) pomen za njih, njihovo prepoznavnost. Ta številka naju je kar malo presenetila. Sploh glede na rezultate pri naslednjem vprašanju, saj se je tam pokazalo, da večina meni, da se po radiu vrti preveč tuje in premalo slovenske glasbe. Podatek, da ima radio velik pomen za glasbenike, naju je presenetil tudi glede na podatek, da preko njega do poslušalcev dostopa le 21 % vprašanih. Večini radio predstavlja velik pomen predvsem za pridobivanje poslušalcev in za promocijo novih pesmi. Na drugi strani pa je tudi kar nekaj (9,1 %) takih, ki jim radijske postaje predstavljajo zelo majhen pomen. Menijo namreč, da radijske postaje vrtijo premalo slovenske glasbe. To nekaterih niti ne skrbi, saj imajo druge kanale, kot so YouTube, Apple music, Spotify ipd. za promocijo novih pesmi in širjenje občinstva.

Dvanajsto vprašanje je bilo zaprtega tipa. Anketiranci so odgovarjali na vprašanje, ali menijo, da se po radiu preveč vrti tuje in premalo slovenske glasbe.

n = 22

Graf 41: Ali menite, da se po radijih vrti preveč tuje in premalo slovenske glasbe?

Večina (82 %) meni, da se na radiu vrti preveč tuje in premalo slovenske glasbe. Rezultat naju ni presenetil. Po eni strani sva ga pričakovali, saj tudi midve meniva, da se na radiu vrti premalo slovenske glasbe. Svetla izjema je Val 202⁵, ki vrti veliko slovenske glasbe. Seveda po eni strani razumeva radijske postaje, ki bi verjetno zaradi vrtenja glasbe, ki je ne posluša večina,

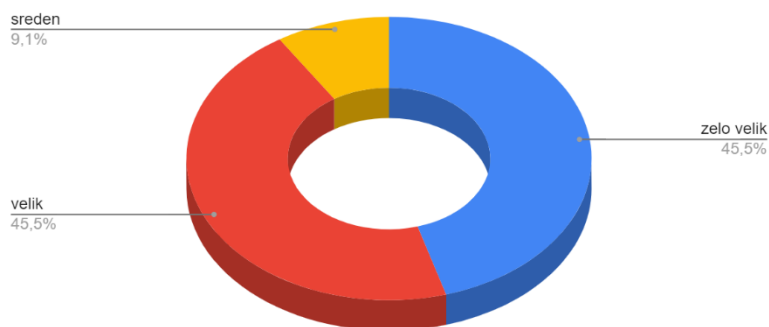
⁵ Po kvotah naj bi bilo predvajano vsaj 40 % slovenske glasbe, in sicer od tega 60 % v dnevnem času (med 6. in 19. uro). (Čop, 2016)

izgubile marsikaterega poslušalca, a meniva, da bi se to s časom spremenilo in bi slovenski glasbeniki pridobili marsikaterega poslušalca, ki prej ni poslušal njihove glasbe. Seveda pa se je našlo nekaj anketirancev, ki menijo, da ni tako (18 %).

Družbena omrežja in njihov pomen

Trinajsto vprašanje je bilo odprtega tipa. Anketirani so zapisali, kako velik pomen imajo za njih družbena omrežja.

Kakšen pomen imajo za vas družbena omrežja?

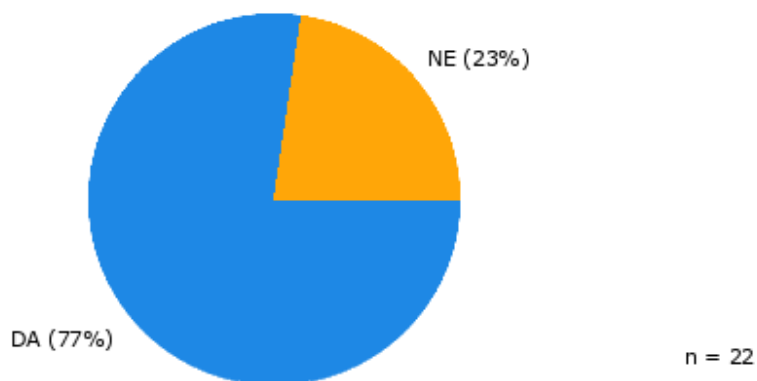
n=22

Graf 42: Kakšen pomen imajo za vas družbena omrežja?

Za glasbenike imajo očitno družbena omrežja precej velik pomen. V primerjavi z radiom večji, saj pravijo, da jim predstavljajo neposreden stik z poslušalci, hitrejše širjenje novic o koncertih in novih skladbah. Konec koncev živimo v enaindvajsetem stoletju, kjer veliko stvari poteka preko družbenih omrežij. Zdi se nama, da je na tak pomen družbenih omrežij vplival tudi čas epidemije ter omejenega druženja ljudi izven gospodinjstev.

Ali ste imeli kakršnokoli pomoč pri prvih korakih na glasbeni poti?

Štirinajsto vprašanje je bilo prav tako zaprtega tipa. Vprašani so odgovarjali, ali so imeli pri prvih korakih kakršno koli pomoč.

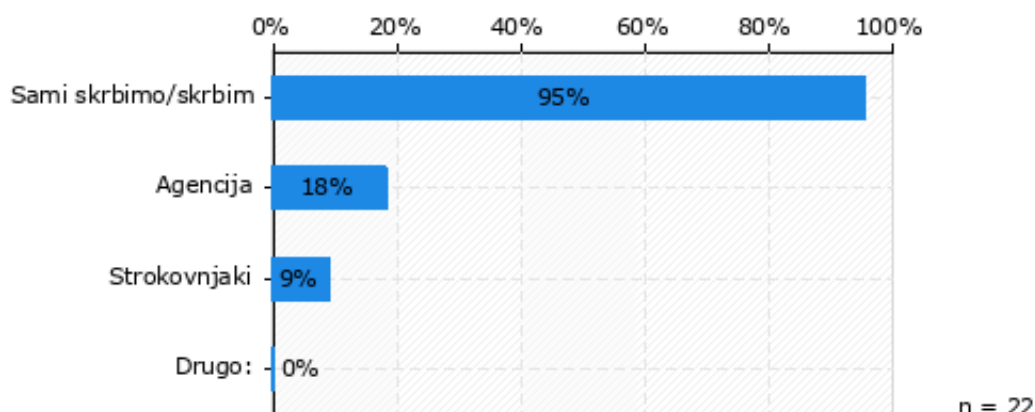
n = 22

Graf 43: Ali ste imeli kakršno koli pomoč pri prvih korakih na glasbeni poti?

Večina glasbenikov in glasbenih skupin je odgovorila, da je imela pri prvih korakih tudi nekaj pomoči. Občudujeva glasbenike, ki so uspeli brez kakršne koli pomoči, saj meniva, da je to kar precej težko. Glede na to, da ima slovenska scena pri 2 milijonih prebivalcev veliko glasbenikov, a ne toliko kot druge države, meniva, da so tudi glasbeniki med seboj precej povezani in si med seboj pomagajo, kar se nama zdi odlično.

Kdo skrbi za vašo promocijo?

Petnajsto vprašanje je bilo prav tako zaprtega tipa. Vprašani so odgovarjali, kdo skrbi za njihovo promocijo.

Graf 44: Kdo skrbi za vaš promocijo?

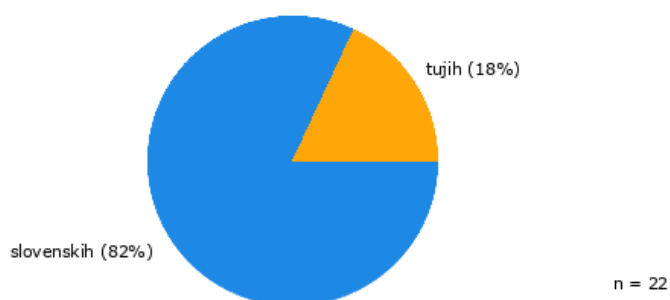
Večina (95 %) skrbi za svojo promocijo sama. Verjetno zaradi sodobnih kanalov ni videti težko, vendar dobra promocija vzame veliko časa. A vseeno je nekaj takih, ki to zaupa strokovnjakom posameznikom (9 %) ali agenciji (18 %), kar se nama tudi zdi prav, saj so zato tu strokovnjaki, ki imajo na tem področju izkušnje in je to njihov poklic, zato so (verjetno) pri tem uspešnejši.

Ciljna publika

Šestnajsto vprašanje je bilo prav tako odprtega tipa. Spraševali sva, kdo je njihovo ciljno poslušalstvo.

Večina nima starostno omejenega ciljnega poslušalstva. Pri mlajših izvajalcih je bilo opaziti, da je njihova ciljna publika mlajša, saj se z njo lažje poistovetijo. Mlajšim poslušalcem lahko predstavljajo tudi idol. Meniva, da sta mladini bolj pomembna melodija in glas pevca ali pevke, starejši pa že bolj poslušajo in razmišljajo tudi o besedilu in njegovi globini.

Glasbenike sva spraševali tudi, ali si želijo več slovenskih ali tujih poslušalcev.

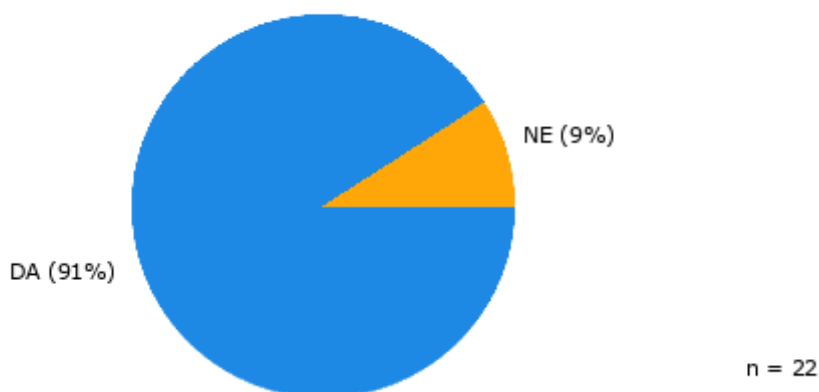

Graf 45: Ali si želite več slovenskih ali tujih poslušalcev?

Presenetile so naju številke, saj kar 82 % glasbenih ustvarjalcev več pomeni slovensko poslušalstvo. To naju je presenetilo predvsem zaradi primerjave s prejšnjimi odgovori, kjer si je večina želela preboja na svetovno sceno. A po eni strani tudi razumeva, zakaj pride do tega. Ko nekaj naredimo, si najprej želimo podporo in odobritev domačih. V naslednjem koraku pa vsak glasbenik želi svoje delo prodati in promovirati po svetu.

Spletni koncerti

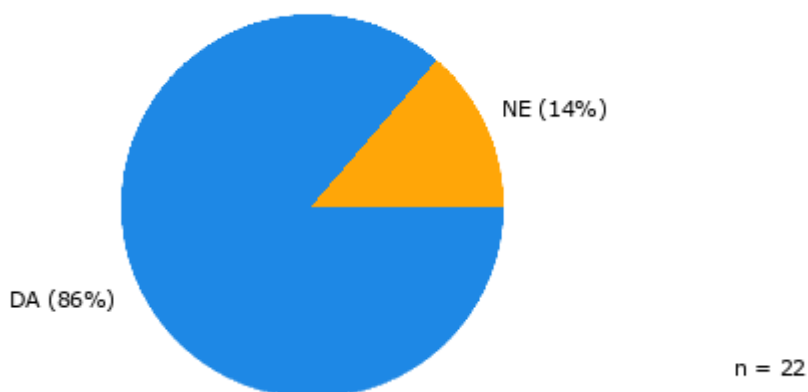
Glede na to, da je epidemija vplivala na glasbeno ustvarjanje, naju je zanimalo, ali so glasbeniki v tem času imeli kakšen spletni koncert.

Graf 46: Ali ste imeli v času kovida kakšen spletni koncert?

Kot pričakovano je imela večina glasbenikov (91 %) v času epidemije spletni koncert. Na začetku je bilo kar nekaj tehničnih težav, a sčasoma, ko so se vsi naučili uporabe komunikativnih omrežij, se je stanje izboljšalo. Na koncu so bili super. A tako glasbeniki kot poslušalci se strinjamo, da so veliko boljši koncerti v živo. Seveda pa je tudi nekaj tistih (9 %), ki virtualnih koncertov niso imeli in so raje počakali na sproščanje ukrepov.

Ker je bilo koncertov med zaprtjem države veliko, naju je zanimalo, ali so mogoče glasbeniki obiskali kak drug koncert v tem času.

Graf 47: Ali ste obiskali kakšen spletni koncert v času kovida?

Večina (86 %) vprašanih je obiskalo kakšen spletni, virtualni koncert. Le 14 % je takih, ki ni obiskalo nobenega. Te številke naju niti niso tako presenetile, saj meniva, da si niso vsi čisto dobro predstavljali, kako bo to videti. Zato so pred organizacijo svojega pogledali, poslušali kakšnega prej. Učimo se na svojih in na tujih napakah. Veliko število tujih koncertov je tudi vplivalo na kakovost marsikaterega naslednjega koncerta. Razlog za obisk je tudi pomanjkanje dogodkov v tem času, vsi pa smo si želeli vrnitev prejšnje "normalnosti". Nekateri so z obiskom koncerta podprli kolega ustvarjalca.

Pozneje sva primerjali ta rezultat z rezultati pri osemnajstem vprašanju. Zanimalo naju je, ali je kakšna povezava med številom glasbenikov, ki so imeli svoj koncert, v primerjavi s tistimi, ki so ga poimenovali. Ugotovili sva, da je večina takih, ki so imeli svoj koncert in so tudi obiskali

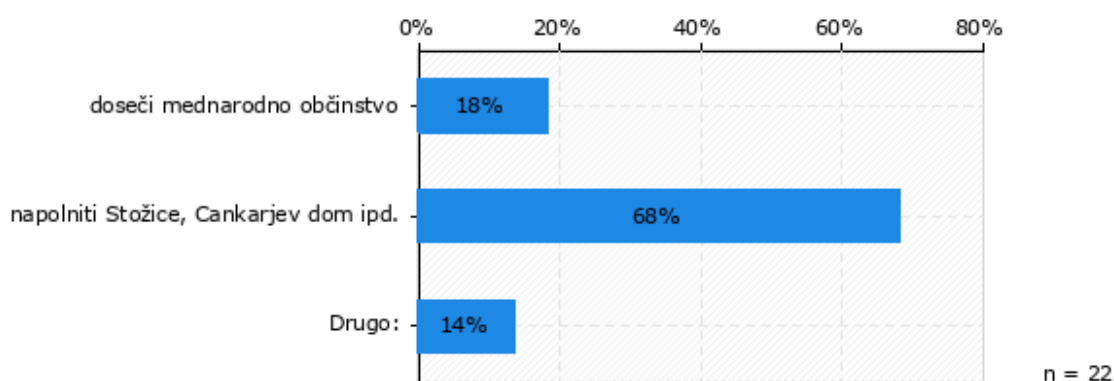
tujega. Ni bilo pa niti enega takega, ki ni imel niti svojega koncerta in ga ni niti obiskal. Več je bilo tistih, ki so imeli koncert in niso obiskali tujega, kot pa tistih, ki ga niso imeli in so ga obiskali.

Glede na dolgo obdobje zaprtja in organizacije in obiskovanja spletnih koncertov naju je zanimalo, kakšen odnos imajo do spletnih koncertov.

Za večino so bili spletni koncerti v redu, vendar neprimerljivo slabši od koncertov v živo, a so bili potrebni za ohranjanje neposrednega stika s publiko, za predstavitev novih pesmi ... Bili so pomembni tudi s finančnega stališča. Tu se pokaže tudi dober učinek virtualnih koncertov, saj ni treba plačati dvorane in nisi omejen na število sedežev v njej. Prav tako načeloma nisi omejen na državo, saj se lahko na videoklic pridružijo tudi poslušalci iz tujine. Tako lahko glasbenik naenkrat doseže mednarodno publiko. Prav tako se lahko poslušalci namestijo udobno doma na svojih kavčih. Ni jim treba nositi lepih oblek. Lahko gredo med koncertom na stranišče, ne da bi pri tem dvignili pol dvorane na noge in s tem zmotili koncert. Izbirajo si lahko prigrizke. A vseeno ne moremo tako z lahkoto nadomestiti vzdušja, ki nastane v dvorani ob koncertih. Ne moremo nadomestiti vzdušja, ko cela dvorana ubrano poje pesmi. Tako kot vse ostale stvari imajo tudi virtualni koncerti dobre in slabe strani.

Koncerti v živo

Enaindvajseto vprašanje je bilo prav tako zaprtega tipa. Vprašani so se lahko odločali, kaj jim pomeni več – doseči mednarodno občinstvo ali napolniti eno izmed velikih dvoran.

Graf 48: Kaj vam pomeni več?

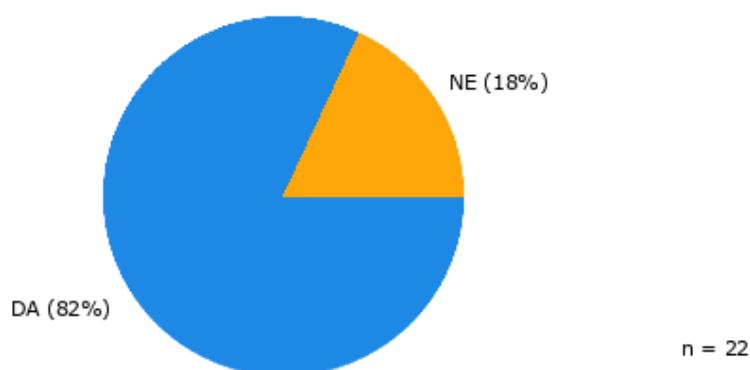
želim si nastopanje pred občinstvom, ne glede na to kje to lokacijsko je.
igrati na lastnih dogodkih.
oboje bi bilo krasno :)

Slika 7: Nastopanje v živo – drugi odgovori

Pri tem vprašanju nisva imeli pričakovanj, saj tudi sami ne veva, kaj je boljše. Večina (68 %) bi raje napolnila Stožice, Cankarjev dom ipd., kot pa dosegla mednarodno občinstvo. Nekaj pa se jih je znašlo po svoje in pod drugo napisala oboje. Po eni strani se nama zdi bolje napolniti Stožice, Cankarjev dom ipd., saj imaš s tem več poslušalcev in tako več denarja. A po drugi strani se ne vrti vse okoli denarja, in če dosežeš mednarodno poslušalstvo, nisi več omejen le na slovensko državo.

Odgovore sva primerjali tudi s tistimi pri sedmem vprašanju (Ali si želite preboja na mednarodno sceno?). Ugotovili sva, da skoraj vsem tistim, ki si preboja na mednarodno sceno ne želijo več, pomeni več napolniti Stožice, Cankarjev dom ipd., kot pa doseči mednarodno poslušalstvo. Tako se ta dva odgovora ujemata, saj to pomeni, da je tistim, ki si preboja ne želijo več, pomembno domače poslušalstvo.

Zanimalo naju je, ali menijo, da je na slovenski glasbeni sceni mogoče preživeti samo z organizacijo koncertov/prodajo albumov.

Graf 49: Možnost preživetja samo z organizacijo koncertov/prodajo albumov?

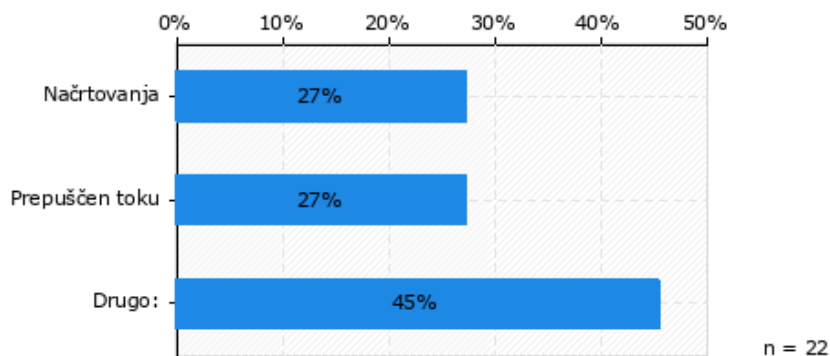
Ti rezultati so naju najbolj presenetili, saj nisva pričakovali, da kar 82 % glasbenikov meni, da je možno preživeti samo z organizacijo koncertov in prodajo albumov. Sicer opazava pomanjkljivost vprašalnika pri tem vprašanju, saj nisva vprašali, kaj za njih pomeni preživeti. A sva vseeno presenečeni nad odgovori, saj sva pred tem mislili, da na slovenski glasbeni sceni težko dostojno preživiš samo z glasbo. A očitno večina ustvarjalcev to vidi drugače, saj menijo ravno nasprotno. Vseeno pa je tudi nekaj takih (18 %), ki so tako kot midve mnenja, da je to težko speljati na slovenski glasbeni sceni.

Kdo je vaš vzor?

Pri tem vprašanju naju je zanimalo, kdo predstavlja vzor znanim in malo manj znanim slovenskim glasbenikom. Presenetili so naju odgovori predvsem s stališča, da je večina za svoj vzor izbrala slovenske glasbenike. Presenetili so naju tudi odgovori, kot so master yoda, dobri ljudje, srečni umetniki ipd., saj jih nisva pričakovali. Seveda pa je nekaj takih, ki vzor vidijo v priznanih tujih avtorjih, kot so Billie Eilish, The Beatles ipd.

Ali je vaš uspeh na slovenski glasbeni sceni plod načrtovanja ali se prepuščate toku?

Štiriindvajseto vprašanje je bilo prav tako zaprtega tipa. Vprašani so lahko označili en odgovor, s katerimi se strinjajo oziroma ki po njihovo najboljše odgovori na vprašanje: Ali je vaš uspeh na slovenski glasbeni sceni plod načrtovanja ali se prepuščate toku?

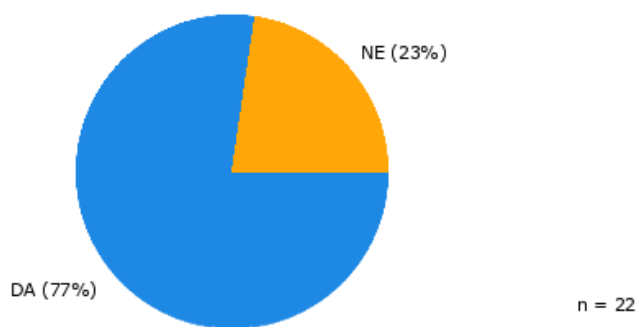

Graf 50: Načrtovanje glasbenega uspeha

Presenetila naju je predvsem usklajeno razmerje odstotkov med tistimi, katerih uspeh je bil plod načrta (27 %), in tistih, katerih je bil uspeh prepuščen toku (prav tako 27 %). Večina vprašanih se je znašla spet po svoje in pod drugo napisala oboje. Takih je bilo kar 45 %.

Vpliv glasbe staršev na ustvarjanje glasbenikov

Tako kot pri mladih poslušalcih, naju je zanimalo pri glasbenikih, ali je glasba, ki so jo poslušali njihovi starši, vplivala na njihovo ustvarjanje.

Graf 51: Vpliv staršev na glasbeno ustvarjanje

Večina (77 %) meni, da je glasba, ki so jo poslušali njihovi starši, vplivala na njihovo glasbeno ustvarjanje. To sva tudi pričakovali, saj meniva, da hočeš ali nočeš tvoje okolje vpliva na tvoje nadaljnje življenje (ne samo pri glasbi tudi na splošno). Če je ustvarjalec prej 20 let doma poslušal npr. rock, mu je ta zvrst gotovo bolj znana in bližje, saj je imel z njo več stika in ga spominja na ljubeče, domače okolje. Drugače je seveda pri tistih, ki niso imeli prijetnega domačega okolja, ki so se spopadali z različnimi težavami. Tistim po navadi glasba staršev ni tako blizu in se je pozneje verjetno izogibajo. Ampak tudi to nekako vpliva na nadaljnje razvijanje.

Če so ustvarjalci odgovorili z DA, naju je zanimalo, kakšen vpliv je glasba njihovih staršev imela na njihovo ustvarjanje.

Kot sva že zgoraj omenili, je okolica vplivala predvsem na izbor sloga glasbe, v katerem so ustvarjalci pozneje ustvarjali. Pravijo, da jih je motivirala, vodila, po njej so se zgledovali.

ZAKLJUČEK

Med raziskovalno nalogo sva prišli do spoznanja, da raziskovalno delo zahteva veliko časa in je naporno, vendar sva se naučili veliko novih stvari. Največja med njimi je, da ne smemo posploševati rezultatov na osnovi lastnega prepričanja ali prepričanja nekaterih glasnejših posameznikov v neposredni okolici. Rezultate oz. hipoteze moramo potrditi ali zavreči na osnovi dejstev, pridobljenih z anketiranjem ciljnih skupin, na katere se tema nanaša. Po analizi anketnih vprašalnikov in teoriji sva potrdili dve hipotezi (Prepoznavnost slovenske glasbe je majhna in vsaj 10 % sodelujočih ne prepozna glasbenika/glasbenice na fotografiji), ovrgli eno (Vsaj 15 % mladih čuti odpor do slovenske glasbe) in delno potrdili prav tako dve hipotezi (Mladostniki danes poslušajo drugačno glasbo, kot jo poslušajo starejši in starejša glasba ni tako blizu mladini).

Hipoteza 1: Mladostniki danes poslušajo drugačno glasbo, kot jo poslušajo starejši.

Prvo hipotezo sva delno potrdili.

Analiza anket potrjuje, da se glasba, ki jo danes poslušajo nekateri mladi, precej razlikuje od glasbe, ki jo poslušajo starejši.

Po drugi strani pa vedno več mladih posluša glasbo mladosti njihovih staršev ter starih staršev. Izstopa glasba 70., 80. in 90. let 20. stoletja, predvsem zaradi razširjenosti in popularizacije skozi različne portale, kot so YouToube, Spotify, iMusic... Med razgovorom z vrstniki sva ugotovili, da je to odvisno tudi od vzgoje oziroma tega, kako specifičen je glasbeni okus staršev.

Hipoteza 2: Starejša glasba ni tako blizu mladini.

Hipoteza je delno potrjena.

Analize anket so pokazale, da nekateri anketiranci ne najdejo podobnosti med glasbo, ki jo poslušajo njihovi starši in glasbo, ki jo poslušajo sami.

Iz dneva v dan nastaja vse več novih, drugačnih zvrsti glasbe, ki se zelo hitro širijo preko sveta. Mogoče zaradi tega glasba prejšnjega stoletja ni več aktualna za mlade in njihov svet.

Analize anket so prav tako pokazale, da nek delež otrok posluša glasbo, ki jo ali pa so jo poslušali njihovi starši. Na to pa vpliva tudi popularna glasba, ki se s časom hitro spreminja. Ravno nasprotno od prejšnjega razloga (Zakaj je hipoteza ovržena?) pa je možen tudi sledeči razlog.

Danes se mogoče celo bolj kot kadarkoli prej spet posluša glasba osemdesetih in devetdesetih let prejšnjega stoletja. Ta trend se širi predvsem med mladimi.

Hipoteza 3: Prepoznavnost slovenske glasbe je majhna.

To hipotezo sva potrdili.

Analize anket so pokazale, da prepoznavnost slovenske glasbe med mladimi ni velika. Takšne rezultate sva dosegli predvsem z vprašanji o slovenskih glasbenikih. Ob ogledu fotografije so morali napisati ime znanega slovenskega izvajalca/cev. Večina anketiranih ni prepoznala glasbenikov na fotografijah.

Pridobili pa sva tudi mnenja o svetovni prepoznavnosti slovenske glasbe.

Anketirance sva vprašali, ali mislijo, da slovenska glasba doseže tudi mednarodno občinstvo. Odgovori so pokazali, da jih je večina mnenja, da prepoznavnost slovenske glasbe ni velika.

Hipoteza 4: Vsaj 10 % sodelujočih ne prepozna glasbenika/glasbenikov na fotografiji.

Hipoteza je bila potrjena.

Z analizami sva ugotovili, da velika večina anketirancev ne prepozna slovenskega glasbenika na fotografiji. Glasbenike na fotografijah sva izbirali na podlagi njihove dosedanje

prepoznavnosti. Izbirali sva torej tiste, za katere sva menili, da jih bo vsaj eden izmed anketirancev prepoznal. Spoznali sva, da se je ta način dobro obnesel, saj je na vsako vprašanje pravilno odgovoril vsaj en vprašani.

Hipoteza 5: Pojavlja se odpor do slovenske glasbe.
To hipotezo sva ovrgli.

Analize ankete so pokazale, da kar 95 % vprašanih ne čuti odpora do slovenske glasbe. Hkrati pa je 5 % vprašanih odgovorilo, da čutijo odpor. Podatki so naju presenetili, saj sva menili, da bodo rezultati ravno nasprotni. Znake odpora sva, še preden sva ustvarili anketo, opazili pri sošolcih in vrstnikih. Zato sva predvidevali, da bo anketa pokazala enake rezultate, vendar se je zgodilo ravno nasprotno.

Presenetil naju je tudi odnos najine generacije do slovenske glasbe, ki je pozitiven.

Prav tako naju je presenetil dober odziv slovenskih poznanih glasbenikov in glasbenih skupin na najino prošnjo po izpolnjevanju anketnega vprašalnika. Iz odgovorov sva dobili boljši vpogled v slovensko popularno glasbo in predvsem težko situacijo, v kateri so se glasbeniki znašli zaradi epidemije v zadnjih dveh letih.

Za konec lahko dodava, da ima slovenska glasba med mladimi velik potencial.

VIRI IN LITERATURA

Medmrežje 1:

<https://eucbeniki.sio.si/gls/3286/index1.html>, citirano 10. 3. 2022

Medmrežje 2:

<https://eucbeniki.sio.si/gum9/3241/index3.html>, citirano 10. 3. 2022

Medmrežje 3:

<https://www.rtv slo.si/kultura/film-in-tv/beatlomanija-popkulturni-fenomen-ki-je-spremenil-glasbeni-svet/411712>, citirano 11. 3.

Medmrežje 4:

<https://eucbeniki.sio.si/gum9/3241/index3.html>, citirano 9. 3. 2022

Medmrežje 5:

<https://eucbeniki.sio.si/gls/3286/index2.html>, citirano 16. 3. 2022

Medmrežje 6: https://sl.wikipedia.org/wiki/Ansambel_bratov_Avsenik, citirano 18. 4. 2022

Medmrežje 7: <https://za-misli.si/kolumne/gregor-hrovatin/3780-zakaj-se-nam-ob-narodnozabavni-glasbi-jezi-koza>, citirano 18. 4. 2022

Medmrežje 8: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201603866.pdf> (Hrvatini T., Kovše L., Banovšek K., Mladi in narodnozabavna glasba, 2016), citirano 18. 4. 2022

Medmrežje 9:

<https://novamuska.org/arhiv/single.php?def=clanek&let=2000&rev=10&pid=3906>, citirano 16. 3. 2022

Medmrežje 10:

<https://novamuska.org/arhiv/single.php?def=clanek&let=2003&rev=9/10&pid=2203>, citirano 21. 3. 2022

Medmrežje 11: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Siddharta>, citirano 13. 3. 2022

Medmrežje 12:

<http://novice.najdi.si/predogled/novica/8e9a79aa7324ff77d245ff494a709ae6/Govori-se/Zanimivosti/Skupina-Joker-Out-To-ni-bil-le-koncert-ampak-prav-poseben-zapis-v-na%C5%A1i-zgodbi>, citirano 14. 3. 2022

Medmrežje 13: https://sl.wikipedia.org/wiki/Joker_Out, citirano 13. 3. 2022

Medmrežje 14: <https://sloveniatour.si/ljubljana-je-bulana-pankrti-slovene-punk-rock/>, citirano 23. 3. 2022

Medmrežje 15:

https://www.google.com/search?q=slovenia+jezz++music+pictures&tbm=isch&ved=2ahUKEwjuxKTYhtz2AhUPhP0HHeifB88Q2-cCeqQIABAA&og=slovenia+jezz++music+pictures&gs_lcp=CgNpbWcQA1AAWL8KYOAQaABwAHgAgAFYiAH4ApIBATWYAQCgAQGgAQtnD3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&scient=img&ei=Vfo6Yq7GFo-I9u8P6L-fAw&bih=969&biw=1920#imgsrc=oA3TSkvKlpWvGM&imgdii=DrwTz0lmnaPItM (jazz, 23. 3. 2022)

Medmrežje 16: <https://www.siddharta.net/>, (Siddharta, 23. 3. 2022)

Medmrežje 17: <https://www.24ur.com/popin/glasba/joker-out-so-edini-predstavniki-svoje-zvrsti-ki-s-prvim-albumom-dvakrat-razprodajajo-dvorano.html>, (joker out, 23. 3. 2022)

Medmrežje 18: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Sencar-Josko.PDF> (Senčar J., *Forme popularne skladbe*, 2005) citirano 15. 3. 2022

Medmrežje 19: Niedorfer, S.: *Avseniki 30 let*, ČGP Večer, junij 1983, citirano 18. 4. 2022

Čop, T., 2016: Implementacija glasbenih kvot v slovenske radijske programe. Magistrsko delo. Fakulteta za državne in evropske študije, Kranj, 102 str.

Pesek, A., 2007: *Glasba danes in nekoč 9*, Učbenik za glasbeno vzgojo v 9. razredu osnovne šole. Rokus Klett. Ljubljana. 2007.

Platan, M., 2011: *Identiteta slovenskega prostora v popularni glasbi*. Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Oddelek za geografijo, Ljubljana, 107 str.